

О. А. Довбня

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
ЗБІРНИК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Міністерство освіти і науки України
Донбаська державна машинобудівна академія

О. А. Довбня

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

ЗБІРНИК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Рекомендовано
Міністерством освіти і науки України

Краматорськ 2008

УДК 94 (477)
ББК 63.3 (4 УКР)я73
Д 58

Рецензенти:

Пірко В. О., д-р іст. наук, проф., зав. каф. історіографії, джерелознавства, археології та методики викладання історії, Донецький національний університет;

Саржан А. О., д-р іст. наук, проф., зав. каф. історії і права, Донецький національний технічний університет;

Ковальський Б. П., канд. іст. наук, проф., зав. каф. історії, Національний технічний університет України «КПІ».

Рекомендовано
Міністерством освіти і науки України
(лист №   від   )

Довбня, О. А.

Д 58 Історія України. Збірник тестових завдань : навчальний посібник /
О. А. Довбня. – Краматорськ : ДДМА, 2008. – 92 с.
ISBN

Навчальний посібник складається з тестових завдань, що охоплюють вузлові проблеми основних періодів історії України з найдавніших часів до сьогодення. Тестові завдання розроблені за темами курсу відповідно до навчальної програми для вищих закладів освіти.

Види завдань урізноманітнено, що допомагає використовувати посібник на різних етапах навчального процесу і з різною метою.

Розрахований на студентів і викладачів.

УДК 94 (477)
ББК 63.3(4 УКР)я73

ISBN

© О. А. Довбня
© ДДМА, 2008

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Стародавня історія України	5
2 Раннє середньовіччя. Київська Русь	10
3 Доба феодальної роздрібненості Київської Русі. Галицько-Волинське князівство	15
4 Литовсько-польська доба в історії України	18
5 Україна на порозі нового часу. Визвольна війна українського народу під проводом Б. Хмельницького (1648–1657 рр.).....	24
6 Україна в другій половині XVII ст. Доба Руїни	30
7 Україна у XVIII ст.	33
8 Українські землі в складі Російської та Австрійської імперій у XIX ст.	39
9 Україна у другій половині XIX – на початку XX ст. Політизація суспільно-політичного руху	45
10 Україна на початку XX ст.	51
11 Боротьба за відродження державності України (1917–1920 рр.).....	57
12 Українська Соціалістична Радянська Республіка в умовах нової економічної політики (1921–1928 рр.).....	64
13 Західноукраїнські землі у 1920–1939 рр.	67
14 Українська Соціалістична Радянська Республіка в умовах утвердження тоталітарного ладу (1929–1938 рр.).....	70
15 Україна в роки другої світової війни (1939–1945 рр.)	73
16 Україна в першому повоєнному десятиріччі. Хрущовська відлига та її характер в Україні	79
17 Україна в другій половині 1960-х – наприкінці 1980-х рр. Поглиблення кризи тоталітаризму в СРСР. Україна на шляху до незалежності	83
18 Національно-державне будівництво в незалежній Україні (1991–2008 рр.).....	87
Рекомендована література.....	91

ВСТУП

Відмінною рисою сучасного навчання, від дошкільного до післядипломного, є його безперервність, систематичність та орієнтація на самоосвіту, розвиток загальних здібностей і задатків людини, здатність пристосовуватися до динамічних умов життя.

Зрозуміло, що нові пріоритети в області освіти визначили аспекти вивчення і специфіку викладання історії України як предмету у вищих навчальних закладах. На основі фактичного матеріалу, засвоєного головним чином у загальноосвітній школі, майбутні спеціалісти повинні опанувати новітні історичні концепції, оволодіти елементами наукового підходу до історії України. При цьому не треба забувати, що тільки безперервність освітнього процесу допоможе завершити процес формування компетентного фахівця – патріота своєї Батьківщини. Це завдання може бути вирішено шляхом використання сучасних методів і засобів навчання.

Після приєднання України до виконання положень Болонської декларації все більшого значення набуває використання системи тестового контролю засвоєння знань та умінь.

Запропонований навчальний посібник є збірником тестових завдань, що призначені для перевірки теоретичних знань, практичних умінь та навичок студентів з курсу «Історія України».

Посібник містить тести різних рівнів складності, як наслідок, вимагає різного характеру діяльності – від репродуктивного до пошукового.

Зміст тестів конкретизується залежно від матеріалу, засвоєння якого перевіряється.

Види завдань урізноманітнено, що дає можливість викладачу знайти найефективніший засіб перевірки знань з метою виявлення досягнень студентів і стимулювання їх надалі оволодівати знаннями. Самі студенти, розв'язуючи тестові завдання, мають можливість зробити об'єктивний висновок про загальний рівень своїх знань з курсу.

Матеріал збірника розміщений у 18 розділах таким чином, що охоплює основні періоди історії України від найдавніших часів до сьогодення.

Сподіваємося, що наш посібник допоможе Вам зрозуміти складні історичні процеси, систематизувати свої знання та сформуванати власну точку зору на дискусійні історичні події як минулого, так і сьогодення.

Навчальний посібник є результатом узагальнення особистого досвіду роботи автора, опрацювання різноманітної психолого-педагогічної та історичної літератури.

Тестові завдання апробовані на практичних заняттях з курсу «Історія України» у Донбаській державній машинобудівній академії.

Автор буде вдячний за зауваження і пропозиції стосовно вдосконалення запропонованого посібника.

12. Хора – це:

- а) центр політичного життя грецьких міст-держав;
- б) укріплення;
- в) прилегла сільськогосподарська округа.

13. Вставте пропущені слова:

«Масове переселення _____ племен відбувається у III–II ст. до н.

е. Вони повністю освоюють степи між _____ та _____, іноді проникаючи до _____».

14. Про розселення східних слов'ян у VIII–X ст. нам повідомляє:

- а) «Руська правда»;
- б) «Повість временних літ»;
- в) «Слово о полку Ігоревім».

15. Які з перерахованих слов'янських племен мешкали на території України?

- а) радимичі, в'ятичі, кривичі;
- б) древляни, сіверяни, поляни;
- в) тиверці, волиняни, ільменські слов'яни.

Варіант 2

1. Основною соціальною одиницею в період раннього палеоліту була:

- а) сусідська община;
- б) родова община;
- в) дородова община.

2. Характерна риса первісного суспільства:

- а) майнове розшарування;
- б) колективна праця;
- в) спільне володіння майном та справедливий розподіл матеріальних благ.

3. Перехід від привласнювальної форми господарства до відтворювальної відбувся в добу:

- а) мезоліту;   б) неоліту;   в) енеоліту.

4. Трипільська культура на теренах України розвивалася у добу:

- а) мезоліту;   б) енеоліту;   в) неоліту.

5. Кіммерійські пам'ятки на теренах України представлені:

- а) могильниками;
- б) курганными похованнями;
- в) городищами.

6. Скіфи витіснили з Північного Причорномор'я:

- а) кіммерійців;   б) сарматів;   в) аорсів.

7. Територію степового Криму разом з прилеглим до неї з півночі Перекопським перешийком до Дніпра займала:

- а) Велика Скіфія;   б) Кіммерія;   в) Мала Скіфія.

8. Основними заняттями царських скіфів були:

- а) військові походи;
б) скотарство;
в) землеробство.

9. Центральним містом Великої Скіфії вважається:

- а) Неаполь;   б) Кам'янське городище;   в) Некрополь.

10. Ударною силою у сарматів була:

- а) кіннота;   б) важка кіннота;   в) піхота.

11. Владу скіфського царя над собою визнали такі грецькі міста-держави, як:

- а) Херсонес, Ольвія;
б) Тіра, Ольвія;
в) Тіра, Херсонес.

12. Назвіть ознаки античної республіки:

- а) влада володаря передається у спадок;
б) існують народні збори, які обирають володаря;
в) призначення на основні посади відбувається на народних зборах;
г) виборчих прав не мають жінки, раби та іноземці.

13. Розташуйте події в хронологічному порядку:

- а) занепад Великої Скіфії;
б) війна скіфів із військами персидського царя Дарія I;
в) скіфське завоювання Балкан;
г) початок грецької колонізації Північного Причорномор'я.

14. Вставте пропущені слова:

«Суспільні відносини в Скіфії еволюціонували від _____ до _____».

15. Згідно з літописом «Повість временних літ», у басейні Південного Бугу і Дністра лежали землі:

- а) полян, тиверців;
б) тиверців, уличів;
в) волинян, дулібів.

Варіант 3

1. Антропологічний тип людини епохи середнього палеоліту:

- а) пітекантроп;
б) неандерталець;
в) синантроп.

2. Вставте пропущені слова:
«Неандертальці освоїли нові види господарчої діяльності – _____ та _____».
3. Патріархальні родинні відносини остаточно утвердилися в епоху:
а) бронзи;   б) заліза;   в) неоліту.
4. Першим етнічним утворенням на території України, про яке залишилася згадка в писемних джерелах, були:
а) кіммерійці;   б) скіфи;   в) сармати.
5. Кіммерійці відносяться до племен:
а) зрубної культури;
б) трипільської культури;
в) ямної культури.
6. Провідне місце в господарстві кіммерійців посідало:
а) конярство;   б) землеробство;   в) ремесло.
7. Скіфи отримали славу непереможених після поразки:
а) персів;   б) фракійців;   в) греків.
8. Форма соціальної і політичної організації грецьких міст-держав:
а) поліс;
б) антична республіка;
в) рабовласницька монархія.
9. Перше еллінське поселення-факторія на теренах України мало назву:
а) Борисфеніда;   б) Херсонес;   в) Ольвія.
10. Родоначальниками грецьких міст-держав у Північному Причорномор'ї були вихідці з:
а) Афін;
б) Мілета;
в) Гераклеї Понтійської.
11. Монархічну форму правління мало грецьке місто-держава:
а) Ольвія;
б) Херсонес;
в) Боспорська держава.
12. Найповніші відомості про слов'янські племена можна знайти у працях:
а) Йордана;
б) Прокопія Кесарійського;
в) Плінія Старшого.
13. Вставте пропущені слова:
«У добу середньовіччя з'явилася так звана _____ або _____ теорія походження слов'ян. Вона була вкладена у _____».

14. Згідно з літописом «Повість временних літ» на дніпровському Лівобережжі по річках Десна, Сейм, Сула і Ворскла лежали землі:

- а) полян;   б) дулібів;   в) сіверян.

15. Розставте події в хронологічній послідовності:

- а) освоєння греками території Західного Криму і заснування Херсонеса;
б) існування на території України племен культури шнурової кераміки;
в) повстання рабів у Боспорському царстві на чолі з Савмаком;
г) скіфсько-македонська війна.

Варіант 4

1. Визначте, які зміни відбулися в побуті та суспільному устрої первісних людей із настанням льодовикового періоду.

2. Розкрийте сутність неолітичної революції.

3. Охарактеризуйте господарство і побут трипільських племен. Визначте їхній суспільний устрій.

4. Порівняйте суспільний устрій та військово-мистецтво кіммерійців, скіфів та сарматів.

5. Які причини сприяли грецькій колонізації? Виділіть етапи заселення греками Північного Причорномор'я.

6. Порівняйте політичний устрій Херсонеса, Ольвії та Боспорської держави.

7. Визначте наслідки грецької колонізації для розвитку українських земель.

8. Які теорії походження слов'ян Вам відомі? Проаналізуйте кожну з теорій.

9. Визначте територію розселення східних слов'янських племінних союзів на території сучасної України.

10. Розкрийте значення термінів: палеоліт, стадо, матріархат, патріархат, рід, плем'я, союз племен, родова община, сусідська община, неолітична революція, поліс, рабовласницька республіка, монархія, етногенез, автохтони.

2 РАННЄ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ. КИЇВСЬКА РУСЬ

Варіант 1

1. Державне утворення Руська земля сформувалося:
  - а) у середньому Подніпров'ї;
  - б) поблизу Новгородського городища;
  - в) у Подунав'ї.
2. До питання про походження Київської Русі вперше звернувся:
  - а) М. Ломоносов;
  - б) Нестор;
  - в) Іларіон.
3. З якими подіями в історії Київської Русі пов'язані слова літописця: «І осів Олег, княжачи в Києві, і сказав Олег: “Хай це (Київ) буде матір'ю городам руським”»?
  - а) створення Давньоруської держави;
  - б) об'єднання Північної і Південної Русі;
  - в) централізація влади.
4. За часи правління яких князів відбувся розквіт Київської Русі?
  - а) Олега, Ігоря, Ольги, Святослава;
  - б) Володимира Святославовича, Ярослава Мудрого;
  - в) Володимира Мономаха, Мстислава.
5. Яка система обробки ґрунту домінувала в лісовій місцевості?
  - а) орна;
  - б) підсічна;
  - в) перелогова.
6. Верховним власником усіх земель у Київській Русі вважався:
  - а) Великий князь;
  - б) церква;
  - в) дружина.
7. На етапі становлення Давньоруської держави утворилася:
  - а) дружинна форма правління;
  - б) ранньофеодальна монархія;
  - в) федеративна монархія.
8. Який із указаних термінів позначає категорію вільного населення у Київській Русі:
  - а) смерди;
  - б) холопи;
  - в) челядь.
9. Перша грошова одиниця слов'ян називалася:
  - а) куна;
  - б) карбованець;
  - в) гривня.
10. Вирішальну перемогу над хозарами здобув:
  - а) Святослав;
  - б) Володимир I;
  - в) Ярослав Мудрий.
11. Поставте факти в хронологічний ланцюжок:
  - а) правління Володимира Мономаха;
  - б) спорудження Десятинної церкви;
  - в) розгром Хозарського каганату;
  - г) правління князя Олега.

12. Вставте пропущені слова:

«Шовковий шлях, який пролягав через _____, з'єднавав _____ з _____ та _____».

13. Складіть таблицю «Зовнішня торгівля Київської Русі», у кожній графі зазначивши відповідні букви:

1. Русь експортувала	2. Русь імпортувала
----------------------	---------------------

а) шкіри;	д) віск;
б) дорогі тканини;	е) зброю;
в) хутро;	є) метали.
г) мед;	

14. Поетична пам'ятка давньоруських часів:

- а) «Руська правда»;
- б) «Повість временних літ»;
- в) «Слово о полку Ігоревім».

15. Битва на річці Калці (1223 р.) відбулася між:

- а) дружинами південно-руських князів і монгольськими військами;
- б) дружинами руських князів і печенігами;
- в) дружинами руських князів і половецькими військами.

Варіант 2

1. Руська земля – це державне об'єднання:

- а) полян;
- б) дулібів;
- в) ільменських слов'ян.

2. Утвердження на київському престолі династії Рюриковичів відбулося у:

- а) 862 р.;
- б) 882 р.;
- в) 945 р.

3. Будівництво Давньоруської держави завершилося під час князювання:

- а) Володимира Великого;
- б) Ярослава Мудрого;
- в) Володимира Мономаха.

4. Київська Русь за політичним устроєм у період феодалної роздробленості була:

- а) федеративною монархією;
- б) обмеженою монархією;
- в) ранньфеодальною монархією.

5. Релігійні вірування слов'ян у VI–IX ст.:

- а) християнство;
- б) язичництво;
- в) іслам.

6. Перша карбована грошова одиниця слов'ян називалася:

- а) куна;
- б) срібляник;
- в) гривня.

2. Вкажіть князів, які управляли Руссю під час її становлення:
- а) Володимир Великий, Ярослав Мудрий;
  - б) Олег, Ігор, Ольга, Святослав;
  - в) Володимир Мономах, Мстислав.
3. Перші спроби прийняття християнства у Київській Русі були здійсненні за часи правління:
- а) Володимира I;
  - б) Ольги;
  - в) Аскольда;
  - г) Святослава.
4. Знайдіть правильне тлумачення терміна «полюддя»:
- а) сплата данини князеві;
  - б) збір князем данини з підлеглих;
  - в) населення, яке платило данину.
5. За часи правління якого князя був укладений перший договір із Візантією?
- а) Олега;
  - б) Ігоря;
  - в) Володимира Великого.
6. Подані нижче категорії населення Київської Русі розташуйте у вигляді драбини:
- а) князь;
  - б) холопи;
  - в) смерди;
  - г) дружинники;
  - д) бояри;
  - є) заупи.
7. Населення, що перебувало у повній власності феодала:
- а) холопи;
  - б) смерди;
  - в) заупи.
8. Уперше з печенігами зіткнувся:
- а) Ігор;
  - б) Володимир I;
  - в) Ярослав Мудрий.
9. «Тестем і зятем» усієї Європи називали:
- а) Володимира;
  - б) Святослава;
  - в) Ярослава Мудрого.
10. Найбільший вплив на культуру та політичний устрій Київської Русі мали:
- а) Римська імперія;
  - б) Стародавня Греція;
  - в) Візантійська імперія.
11. Торговельний шлях «із варяг у греки» з'єднував:
- а) Балтійське море з Азовським морем;
  - б) Азовське та Середземне моря;
  - в) Балтійське та Чорне моря.

12. Обмін між територіально віддаленими контрагентами здійснювався:

- а) у селищах;   б) у містах;   в) на погостах.

13. Розташуйте події в хронологічній послідовності:

- а) загарбання Корсуня;
б) битва на р. Калка;
в) розгром печенігів;
г) розгром Хозарського каганату.

14. Вставте пропущені слова:

«Розквіту Київської Русі сприяло те, що її територія була _____ мережею важливих _____ шляхів, зокрема, _____, _____, _____».

15. Роки князювання Мстислава Володимировича на київському престолі:

- а) 1019–1054 рр.;
б) 1113–1125 рр.;
в) 1125–1132 рр.

Варіант 4

1. Визначте соціально-економічні передумови виникнення державності у східних слов'ян. Які протодержавні утворення слов'янських племен на теренах України Вам відомі?

2. Хто розробив норманську теорію походження Київської Русі? На яку джерельну базу спиралися норманісти? Порівняйте норманську та антинорманську теорії походження Київської Русі.

4. Виділіть етапи політичної історії Київської Русі. Доведіть, що політичний устрій Давньоруської держави впродовж IX–XI ст. еволюціонував.

6. Складіть схему соціальної структури населення Київської Русі.

7. Визначте чинники зростання економічного потенціалу Київської Русі.

8. Укажіть функції військових походів великих київських князів. Які наслідки вони мали для розвитку Давньоруської держави?

9. Визначте причини релігійної реформи Володимира Святославича. Вкажіть методи та наслідки хрещення Київської Русі.

10. Визначте, які зміни відбулися в землеволодінні та землекористуванні в Київській Русі впродовж XI–XII ст.

11. Які події в історії Київської Русі пов'язані з іменем Ярослава Мудрого? Порівняйте його зовнішньополітичну діяльність із діяльністю Святослава та Володимира Великого.

12. Розкрийте значення термінів: смерди, холопи, рядовичі, закупи, ізгої, бояри, вервь, мир, віче, полюддя, повіз, дружина, погост, уроки, уділ, вотчина.

3 ДОБА ФЕОДАЛЬНОЇ РОЗДРІБНЕНОСТІ КІВСЬКОЇ РУСІ. ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКЕ КНЯЗІВСТВО

Варіант 1

1. Визначте соціально-економічні причини феодальної роздрібненості Київської Русі:

- а) напади кочовиків;
- б) зміцнення феодального землеволодіння;
- в) створення апарату примусу на місцях;
- г) натуральний характер господарства;
- д) воєнні походи князів;
- є) міжусобні війни;
- ж) зростання і зміцнення міст.

2. Виділіть окремо Великих київських князів та галицько-волинських, вписавши їхні імена в таблицю:

1. Великі київські князі	2. Галицько-волинські князі
--------------------------	-----------------------------

а) Святослав;	д) Данило Галицький;
б) Ярослав Осмомисл;	е) Ярослав Мудрий;
в) Володимир Мономах;	є) Василько Романович;
г) Роман Мстиславич;	ж) Мстислав Ярославович.

3. Найбільшої могутності Галицьке князівство досягло за часи правління:

- а) Ярослава Осмомисла;
- б) Данила Галицького;
- в) Романа Мстиславича.

4. Об'єднання Галицького та Волинського князівств відбулося у:

- а) 1199 р.;
- б) 1170 р.;
- в) 1144 р.

5. Розгром тевтонських лицарів Добжинського ордену Данилом Галицьким відбувся:

а) у 1238 р.;	А) під Дорогичином;
б) у 1242 р.;	Б) під Перемишлем;
в) у 1240 р.	В) під Галичем.

6. Столицею Галицько-Волинського князівства при Данилі Галицькому став:

- а) Львів;
- б) Галич;
- в) Холм.

7. Розгром війська угорського короля та його союзників Данилом Галицьким відбувся:

- а) у 1238 р.;
- б) у 1242 р.;
- в) у 1245 р.
- А) під Дорогичином;
- Б) під Перемишлем;
- В) під Ярославом.

8. Данило Галицький був проголошений королем у:

- а) 1242 р.;
- б) 1245 р.;
- в) 1253 р.

9. Роки князювання Лева Даниловича:

- а) 1301–1315 рр.;
- б) 1264–1323 рр.;
- в) 1153–1187 рр.

10. Військо Бурундая вдерлося у Галицько-Волинське князівство у:

- а) 1242 р.;
- б) 1245 р.;
- в) 1258 р.

11. Вставте пропущені слова:

«Міжнародному авторитетові Данила сприяла його _____ у _____ р. Містом _____ було обрано _____».

12. Данило Галицький отримав корону від:

- а) московського патріарха;
- б) польського короля;
- в) Папи Римського.

13. Велика книгописна майстерня була при дворі:

- а) Данила Галицького;
- б) Володимира Васильковича;
- в) Ярослава Осмомисла.

14. Розташуйте події в хронологічній послідовності:

- а) князювання Лева II та Андрія;
- б) централізація Галицько-Волинського князівства;
- в) розгром угорського короля та його союзників;
- г) розгром тевтонців при Дорогичині.

15. Роки князювання Лева II та Андрія:

- а) 1113–1125 рр.;
- б) 1270–1288 рр.;
- в) 1308–1323 рр.

Варіант 2

1. Перерахуйте соціально-економічні та політичні передумови феодальної роздрібненості Київської Русі.

2. У якому літописі вперше згадувалася назва «Україна»? Яка територія малася на увазі?

3. Визначте передумови об'єднання Волині та Галичини в одну державу. З ім'ям якого князя тісно пов'язана ця подія?

4. Які чинники сприяли посиленню впливу бояр у Галицькому князівстві?

5. Вкажіть верстви населення, які підтримали Данила і Василька Романовичів у боротьбі з боярами за престол Галицько-Волинського князівства? Визначте причини підтримки.

6. Проаналізуйте напрями діяльності Данила Галицького.

7. Які князі управляли Галицько-Волинським князівством наприкінці XIII – на початку XIV ст.? Визначте основні напрями їхньої діяльності.

8. Виділіть чинники занепаду Галицько-Волинського князівства.

9. Розкрийте значення Галицько-Волинського князівства в історії України?

10. Розкрийте значення термінів: феодальна роздрібненість, дезінтеграція, сепаратизм, баскак, Золота Орда, тіун, ясак, ярлик, ясир, улус.

4 ЛИТОВСЬКО-ПОЛЬСЬКА ДОБА В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Варіант 1

1. Розташуйте імена Великих литовських князів у хронологічній послідовності:

- а) Ягайло;
- б) Вітовт;
- в) Ольгерд;
- г) Гедимін;
- д) Міндовг.

2. Яким чином українські землі увійшли до складу Польщі?

- а) шляхом загарбання (агресії);
- б) шляхом «тихої експансії»;
- в) у результаті спільної боротьби з монголо-татарами.

3. Першу спробу приєднати Галичину до Польщі здійснив:

- а) Юрій II Болеслав;
- б) Казимир III;
- в) Дмитро Дедько.

4. Литовський статут – це:

- а) збірка законів;
- б) указ короля;
- в) союз, об'єднання 2 держав.

5. Фільварок – це велике володіння:

- а) яке базується на праці кріпосних селян і має товарний характер;
- б) в основі якого є праця найманих робітників;
- в) яке має натуральний характер.

6. Шляхта – це:

- а) міщани в країнах Європи;
- б) привілейована верства населення в Польщі, Литві, Україні та Білорусії;
- в) великі польські та українські землевласники.

7. Річ Посполита виникла після підписання:

- а) Кревської унії;
- б) Городельської унії;
- в) Люблінської унії;
- г) Брестської унії.

8. Греко-католицька релігія в Україні виникла після підписання:

- а) Кревської унії;
- б) Городельської унії;
- в) Люблінської унії;
- г) Брестської унії.

9. Запорізьку Січ заснував:

- а) Б. Хмельницький;
- б) П. Сагайдачний;
- в) Дм. (Байда) Вишневецький.

10. Запорізька Січ спочатку була розташована на:

- а) о. Мала Хортиця;
- б) о. Томаківка;
- в) о. Базавлук.

11. Вставте пропущені слова:

«Вищим _____, _____ і _____ органом Січі була _____».

12. Поставте події в хронологічній послідовності:

- а) закріпачення селянства;
- б) заснування Запорізької Січі;
- в) виникнення Речі Посполитої;
- г) укладення Брестської унії.

13. З поданих нижче причин оберіть ті, що сприяли формуванню української народності:

- а) загарбання земель Південно-Західної Русі іноземними завойовниками;
- б) зміцнення політичних та економічних зв'язків між південно-західними руськими землями;
- в) феодална роздрібненість Київської Русі;
- г) виникнення своєрідних рис культури, побуту, мови;
- д) подальший розвиток ремесла, землеробства, скотарства, промислів;
- е) наростання визвольного руху проти іноземних поневолювачів.

14. Складіть таблицю «Загарбання українських земель у XIV ст.», у кожній графі зазначивши відповідні букви:

1. Українські землі	2. Під чию владу потрапили
---------------------	----------------------------

- а) Галичина;
- б) Переяславщина;
- в) Поділля;
- г) Північна Буковина;
- д) Закарпаття.
- А) Молдавське князівство;
- Б) Королівство Польське;
- В) Велике Литовське князівство;
- Г) Угорське королівство.

15. Броварня – це:

- а) шкірообробне підприємство;
- б) пивоварне підприємство;
- в) спиртово-горілчане підприємство.

Варіант 2

1. У якій послідовності княжили великі князі литовські:

- а) Ольгерд, Гедимін, Ягайло;
- б) Гедимін, Ольгерд, Ягайло;
- в) Ягайло, Гедимін, Ольгерд.

2. Кревська унія за своїм характером була:
- а) династичною;
  - б) політичною;
  - в) релігійною.
3. Підписання Люблінської унії відбулося в:
- а) 1596 р.;   б) 1385 р.;   в) 1569 р.
4. Битва на Синіх Водах (1362 р.) відбулася між:
- а) литовськими та ординськими військами;
  - б) руськими та литовськими військами;
  - в) руськими та турецькими військами.
5. Литовські статuti були прийняті в:
- а) 1529, 1566, 1588 рр.;
  - б) 1529, 1566, 1599 рр.;
  - в) 1526, 1566, 1599 рр.
6. Адміністративна одиниця в королівстві Польському:
- а) воєводство;   б) намісництво;   в) уділ.
7. Міста в Україні в період середньовіччя розподілялися на:
- а) закриті та відкриті;
  - б) державні та приватновласницькі;
  - в) княжі та шляхетські.
8. Професійні общини ремісників мали назву:
- а) цехи;   б) майстерні;   в) гільдії.
9. За яким Литовським статутом шляхта стала господарем усіх земель:
- а) 1529 р.;   б) 1566 р.;   в) 1588 р.
10. Панщина – це:
- а) відробіткова повинність;
  - б) грошовий податок;
  - в) обробка панського поля.
11. Використавши подані слова, складіть схему устрою Запорізької Січі:
- а) кошовий отаман;   г) курінний отаман;
  - б) старшина;   д) паланки;
  - в) рада;   є) курені.
12. Поставте в хронологічній послідовності події:
- а) повстання під проводом С. Наливайка;
  - б) заснування Запорізької Січі;
  - в) перший набір козаків у реєстрове військо;
  - г) укладення Городельської унії.

Варіант 4

1. Вкажіть українські землі, які увійшли до складу Великого Литовського князівства впродовж 50–60-х рр. XIV ст.
2. Які чинники сприяли успішній експансії Литви на українські землі?
3. За роки правління якого литовського князя відбулася централізація влади в Литовській державі? Які наслідки це мало для українських земель?
4. Визначте зміст Кревської, Люблінської та Брестської уній.
5. Вкажіть наслідки Люблінської та Брестської уній для України.
6. Виділіть причини виникнення українського козацтва.
7. Хто вважається засновником Запорізької Січі? Вкажіть дату заснування і місце розташування першої Січі.
8. Вкажіть причини козацько-селянських повстань кінця XVI – початку XVII ст.
9. Виділіть чинники формування української народності.
10. Поясніть поняття: магдебурзьке право, фільварок, шляхтичі, магнати, козацтво, реєстрове козацтво, курінь, кошовий отаман, братство, кіш.

**5 УКРАЇНА НА ПОРОЗІ НОВОГО ЧАСУ.
ВИЗВОЛЬНА ВІЙНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ
ПІД ПРОВОДОМ Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО (1648–1657 рр.)**

Варіант 1

1. Б. Хмельницький за своїм соціальним походженням був:
а) козаком;   б) міщанином;   в) шляхтичем.
2. Битва під Пилявцями закінчилася поразкою:
а) українців;   б) поляків;   в) литовців.
3. Фільварково-панщинна система була скасована у:
а) 1649 р.;   б) 1651 р.;   в) 1652 р.
4. За умовами якої угоди реєстр козацького війська становив 40 тис. осіб?
а) Зборівської;
б) Переяславської;
в) Білоцерківської.
5. Яка переможна битва війська Б. Хмельницького порівнювалась із перемогою Ганнібала під Каннами:
а) битва під Корсунем;
б) битва під Жовтими Водами;
в) битва під Батогом.
6. Земський собор у жовтні 1653 р. вирішував питання:
а) возз'єднання України та Росії;
б) протекторату;
в) військово-політичного союзу.
7. «Березневі статті» встановлювали козацький реєстр у:
а) 20 тис. осіб;   б) 40 тис. осіб;   в) 60 тис. осіб.
8. Згідно з «Березневими статтями» держава Б. Хмельницького мала форму правління:
а) монархічну;   б) диктаторську;   в) демократичну.
9. Самостійна Українська держава згідно з «Березневими статтями» мала назву:
а) Кіш Війська Запорізького;
б) Військо Запорізьке;
в) Гетьманщина.
10. Основну масу населення Гетьманщини становили:
а) вільні селяни;
б) реєстрове козацтво;
в) шляхта.

11. Головна галузь економіки України в XVII–XVIII ст.:

- а) сільське господарство;
- б) землеробство;
- в) скотарство і торгівля.

12. Поставте події в хронологічній послідовності:

- а) битва під Збаражем;
- б) битва під Корсунем;
- в) українсько-польські переговори під Переяславом;
- г) Віленське перемир'я.

13. Виберіть керівників селянсько-козацьких повстань та видатних учасників Визвольної війни українського народу 1648–1657 рр., вписавши їхні прізвища у таблицю:

1. Керівники селянсько-козацьких повстань кінця XVI–XVII ст.	2. Учасники визвольної війни 1648–1657 рр.
--	--

- а) Д. Нечай;
- б) Т. Федорович;
- в) П. Бут (Павлюк);
- г) С. Морозенко;
- д) М. Гладкий;
- е) М. Кривоніс;
- є) М. Жмайло;
- ж) І. Богун.

14. Вставте пропущені слова:

«Гетьман очолював _____ й _____, скликав _____, відав _____, керував _____ політикою».

15. Стація – це:

- а) податок на утримання козацького війська;
- б) податок з доходів від промислів;
- в) земельний податок.

Варіант 2

1. Визвольна війна під проводом Б. Хмельницького розпочалася в:

- а) січні 1648 р.;
- б) лютому 1648 р.;
- в) грудні 1647 р.

2. Основними рушійними силами визвольної війни під проводом Б. Хмельницького були:

- а) козацтво, селянство, міщанство;
- б) частина православної шляхти та духовенства;
- в) католицьке духовенство, магнати.

3. У травні 1648 р. відбулася битва під:

- а) Пилявцями;
- б) Батогом;
- в) Жовтими Водами.

4. Адміністративно-територіальна одиниця в Україні, що виникла в період національно-визвольної війни:
- а) паланка;
  - б) полк;
  - в) воєводство.
5. За умовами якої угоди реєстр козацького війська становив 20 тис. осіб?
- а) Зборівської;
  - б) Білоцерківської;
  - в) Переяславської.
6. Україна отримала право на автономію у складі Польщі згідно з:
- а) «Березневими статтями»;
  - б) Зборівським мирним договором;
  - в) рішенням Переяславської ради;
  - г) Віленським перемир'ям.
7. У битві під Батогом українці:
- а) зазнали поразки;
  - б) перемогли;
  - в) немає правильної відповіді.
8. У колонці праворуч знайдіть відповідність до поданих дат:
- а) 16 травня 1648 р.;
  - б) 8 серпня 1649 р.
  - в) 23–24 травня 1652 р.
  - г) 8 січня 1654 р.
  - А) Батозька битва;
  - Б) Переяславська рада;
  - В) Зборівська угода
  - Г) Корсунська битва.
9. Поставте події в хронологічній послідовності:
- а) битва під Батогом;
  - б) битва під Збаражем;
  - в) Молдавські походи;
  - г) битва під Берестечком.
10. Вища військова й цивільна адміністрація в Україні в другій половині XVII століття:
- а) генеральна старшина;
  - б) полкова старшина;
  - в) сотенна старшина.
11. Під час Переяславської ради була:
- а) досягнута усна домовленість;
  - б) підписана угода;
  - в) складена присяга.
12. Складіть схему управління козацькою державою в часи Б. Хмельницького, використавши слова:
- а) гетьман;
  - б) генеральна старшина;
  - в) полки;
  - г) полковники;
  - д) сотні;
  - е) сотники;
  - є) отамани;
  - ж) генеральний осавул;
  - з) генеральний суддя;
  - и) генеральний писар;
  - і) генеральний обозний.

13. Зовнішня політика Української держави часів Б. Хмельницького відрізнялася:

- а) багатовекторністю;
- б) різновекторністю;
- в) одновекторністю.

14. Генеральний осавул – один із вищих чинів в українському козацькому війську, член генеральної старшини, який:

- а) виконував урядові доручення судового, поліцейсько-охоронного та дипломатичного характеру;
- б) вів справи гетьманського уряду;
- в) відав обозом та артилерією, а під час військових походів виконував функції наказного гетьмана

15. Посаду Генерального підскарбія було запроваджено в:

- а) 1652 р.;
- б) 1654 р.;
- в) 1657 р.

Варіант 3

1. З якою державою Україна вступила у союз на першому етапі Визвольної війни?

- а) Кримське ханство;
- б) Туреччина;
- в) Швеція.

2. Згідно з якою угодою Київське, Брацлавське та Чернігівське воєводства контролювалися гетьманом та його адміністрацією?

- а) Білоцерківською;
- б) Зборівською;
- в) Замостським перемир'ям.

3. Б. Хмельницький застосував «психічну» атаку у битві під:

- а) Жовтими Водами;
- б) Корсунем;
- в) Пилявцями.

4. Битва під Пилявцями відкрила українському війську шлях до визволення:

- а) Поділля;
- б) Волині;
- в) Галичини.

5. Битва під Берестечком закінчилася поразкою:

- а) українців;
- б) поляків;
- в) литовців.

6. За умовами якої угоди польській шляхті дозволялося повертатися до своїх маєтків?

- а) Зборівської;
- б) Переяславської;
- в) Білоцерківської.

7. Поставте події в ланцюжок хронологічної послідовності:
- Переяславська рада;
  - Зборівська угода;
  - Молдавські походи Б. Хмельницького;
  - початок визвольної війни;
  - Білоцерківська угода.
8. Визначте, яка з подій відбулася раніше:
- підписання Віленського перемир'я;
  - Збаразько-Зборівська кампанія;
  - підписання Білоцерківського договору.
9. Московське посольство, відправлене для переговорів з Б. Хмельницьким, очолював:
- В. Бутурлін;
  - О. Голіцин;
  - О. Романов.
10. «Березневі статті» були підписані в:
- 1653 р.;
  - 1654 р.;
  - 1655 р.
11. Вкажіть істориків, які вважали «Березневі статті» договором васалітету:
- М. Дьяконов, Б. Галайчук;
  - В. Сергєєвич, В. Мякотин;
  - М. Грушевський, І. Крип'якевич.
12. З якими державами згідно з «Березневими статтями» Україна здійснювала зовнішню політику при посередництві Московського царства?
- з Туреччиною;
  - з Кримським ханством;
  - з Річчю Посполитою;
  - з Молдавським князівством.
13. Віленський мирний договір підписувався між:
- Польщею та Московією;
  - Військом Запорізьким та Польщею;
  - Військом Запорізьким та Кримським ханством.
14. У колонці праворуч знайдіть відповідність до поданих дат:
а) 8 серпня 1649 р.;	А) Білоцерківський мир;
б) 18 вересня 1651 р.	Б) Віленське перемир'я;
в) листопад 1656 р.	В) Зборівська угода.
15. Керівник Генеральної військової канцелярії в козацькому війську; вища службова особа, що об'єднувала функції канцлера і міністра закордонних справ:
- генеральний осавул;
  - генеральний бунчужний;
  - генеральний хорунжий;
  - генеральний писар.

Варіант 4

1. Визначте рушійні сили війни українського народу 1648–1657 рр., вкажіть її цілі та характер.
2. Виділіть основні етапи війни українського народу 1648–1657 рр.
3. Вкажіть дати найважливіших боїв визвольної війни 1648–1657 рр. Виділіть з них переможні.
4. Порівняйте зміст Зборівського та Білоцерківського договорів.
5. Яку тактику використовував Б. Хмельницький у битвах під Жовтими Водами, Корсунем, Пилявцями та Батогом?
6. Визначте причини зближення України з Московією. Яку позицію займала Москва до скликання Земського Собору? Чому?
7. Вкажіть історичне значення «Березневих статей» для України.
8. Які вам відомі оцінки «Березневих статей» в історичній літературі?
9. Визначте історичне значення діяльності Б. Хмельницького.
10. Розкрийте терміни: Генеральна рада, Універсал, полк, сотня, Генеральна військова канцелярія, генеральна старшина, Військо Запорізьке, республіка, ратуша, магістрат, станова система.

6 УКРАЇНА В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVII ст. ДОБА РУЇНИ

Варіант 1

1. Вибори І. Виговського гетьманом відбувалися на:
  - а) загальновійськовій раді;
  - б) старшинській раді;
  - в) розширеній старшинській раді.
2. Рух, опозиційний до політики І. Виговського, очолили:
  - а) Я. Барабаш;
  - б) М. Пушкар;
  - в) І. Сірко;
  - г) Ю. Хмельницький.
3. Визначте, яка з подій відбулася пізніше:
  - а) розгром повстанців під Полтавою;
  - б) укладання Гадяцької угоди;
  - в) Конотопська битва.
4. Назва угоди, укладеної між І. Виговським і Яном Казимиром:
  - а) Гадяцький договір;
  - б) Віленське перемир'я;
  - в) Слободищенський трактат.
5. Битва між військами князя О. Трубецького та І. Виговського відбулася:
  - а) під Конотопом;
  - б) під Полтавою;
  - в) під Чигирином.
6. 24 вересня 1659 р. на Чорній раді гетьманом було обрано:
  - а) І. Скоропадського;
  - б) П. Тетерю;
  - в) Ю. Хмельницького.
7. Згідно з Переяславськими статтями (1659 р.) московські війська розміщувалися в:
  - а) Переяславі, Ніжині, Чернігові, Брацлаві, Умані;
  - б) Переяславі, Києві, Чернігові, Полтаві, Умані;
  - в) Києві, Ніжині, Чернігові, Брацлаві, Полтаві.
8. Назва угоди, укладеної між Ю. Хмельницьким і Яном Казимиром:
  - а) Гадяцький договір;
  - б) Переяславські статті;
  - в) Слободищенський трактат.

9. Виділіть окремо гетьманів Правобережжя і Лівобережжя, вписавши їхні імена в таблицю:

1. Гетьмани Лівобережжя	2. Гетьмани Правобережжя
-------------------------	--------------------------

а) П. Тетеря;	г) П. Дорошенко;
б) І. Брюховецький;	д) І. Самойлович;
в) Д. Многогрішний;	є) Ю. Хмельницький.

10. Назва статей, підписаних гетьманом Д. Многогрішним:

- а) Коломацькі статті;
- б) Московські статті;
- в) Глухівські статті.

11. У колонці праворуч знайдіть відповідність до поданих дат:

а) 6 вересня 1658 р.;	А) Конотопська битва;
б) 19 червня 1659 р.	Б) Слободищенський трактат;
в) 17 жовтня 1659 р.	В) Переяславські статті;
г) 18 жовтня 1660 р.	Г) Гадяцький договір.

12. Мир, укладений між Річчю Посполитою та Московським царством у 1667 р., отримав назву:

- а) Вічний мир;
- б) Бахчисарайський мир;
- в) Андрусівський мир.

13. Мир, укладений між Річчю Посполитою та Московським царством у 1686 р., підписувався:

- а) на 13 років;
- б) на 13,5 років;
- в) навечно.

14. Розташуйте в хронологічному порядку підписання гетьманських статей:

- а) Переяславські статті;
- б) Глухівські статті;
- в) Московські статті;
- г) Слободищенський трактат.

15. Розставте договори в хронологічній послідовності:

- а) Андрусівський мир;
- б) Вічний мир;
- в) Гадяцька угода;
- г) Бахчисарайський мир;
- д) Переяславський договір.

Варіант 2

1. Розкрийте сутність Руїни. Хто першим із істориків ввів цей термін до наукового обігу?
2. Вкажіть причини та передумови Руїни.
3. Розкрийте зміст Гадяцької угоди.
4. Проаналізуйте внутрішню та зовнішню політику гетьмана І. Виговського. Які наслідки для України вона мала?
5. Розкрийте зміст Переяславського договору. Порівняйте його з «Березневими статтями».
6. Розкрийте зміст «Московських статей». Які наслідки вони мали для України?
7. Проаналізуйте зовнішню та внутрішню політику гетьмана П. Дорошенка.
8. Дайте виклад основних положень Андрусівського перемир'я та Вічного миру. Які наслідки для України мало укладання цих міжнародних угод?
9. Дайте виклад основних положень Бучацького та Бахчисарайського договорів. Укажіть їх наслідки для України.
10. Поясніть поняття: руїна, політична еліта, охлократія, опозиція, егалітаризм, централізм, демократія, федерація, конфедерація, автономія, інтервенція, Андрусівське перемир'я, Бахчисарайський мир, Вічний мир, Московські статті, Глухівські статті, Слободищенський трактат.

7 УКРАЇНА У XVIII ст.

Варіант 1

1. Вибори І. Мазепи гетьманом супроводжувалися затвердженням нових статей:

- а) Переяславських;
- б) Глухівських;
- в) Коломацьких.

2. Північна війна – це війна:

- а) Польщі з Росією;
- б) України з Польщею;
- в) Московії зі Швецією.

3. Визначте, яка з подій відбулася пізніше:

- а) Полтавська битва;
- б) знищення Батурина російськими військами;
- в) знищення Запорізької Січі військами О. Меншикова.

4. Першу Малоросійську колегію заснував:

- а) Петро II;
- б) Петро I;
- в) О. Меншиков.

5. Першу Конституцію в історії України розробив:

- а) І. Мазепа;
- б) П. Орлик;
- в) П. Полуботок..

6. Визначте, хто з вказаних гетьманів повернув під свій контроль Запоріжжя і Київ:

- а) І. Скоропадський;
- б) П. Полуботок;
- в) Д. Апостол.

7. Визначте, хто з вказаних гетьманів не був наказним:

- а) І. Скоропадський;
- б) П. Полуботок;
- в) Д. Апостол.

8. Останнім гетьманом Лівобережної України був:

- а) П. Полуботок;
- б) Д. Апостол;
- в) К. Розумовський.

9. Другу Малоросійську колегію відновила:

- а) Катерина I;
- б) Єлизавета Петрівна;
- в) Катерина II.

10. Запорізьку Січ остаточно зруйнували:

- а) у 1709 р.; А) російські війська під командуванням О. Меншикова;
б) у 1734 р.; Б) російські війська під командуванням Петра І;
в) у 1775 р. В) російські війська під командуванням Текелія.

11. Який документ зрівняв козацьку старшину у правах із російським дворянством:

- а) Коломацькі статті;
б) «Рішительні пункти»;
в) «Жалувана грамота дворянству».

12. У колонці праворуч знайдіть відповідність до поданих дат:

- а) 1715 р.; А) скасування виборності полкової та сотенної старшини;
б) 1722 р. Б) обрання гетьманом Д. Апостола;
в) 1727 р. В) заснування Правління гетьманського уряду;
г) 1734 р. Г) заснування І Малоросійської колегії.

13. Розставте події в хронологічному порядку:

- а) заснування ІІ Малоросійської колегії;
б) гетьманування Д. Апостола;
в) зруйнування Батурина;
г) скасування полково-сотенного устрою на Лівобережжі.

14. Складіть таблицю «Розподіл українських земель Росією та Австро-Угорщиною у XVIII ст.», у кожній графі зазначивши відповідні букви:

1. Українські землі	2. Під чию владу потрапили
---------------------	----------------------------

- а) Східна Галичина; А) Австро-Угорщина;
б) Волинське воєводство; Б) Російська імперія;
в) Подільське воєводство;
г) Брацлавське воєводство;
д) Північна Буковина.

15. Перші згадки про рух гайдамаків на Правобережжі датуються:

- а) 1711 р.; б) 1714 р.; в) 1722 р.

Варіант 2

1. Після І. Мазепи гетьманом України став:

- а) Д. Апостол;
б) П. Полуботок;
в) І. Скоропадський.

2. «Решетилівські статті» уклав:
- Д. Апостол;
  - П. Полуботок;
  - І. Скоропадський.
3. Визначте, хто з названих гетьманів був наказним:
- І. Скоропадський;
  - П. Полуботок;
  - Д. Апостол.
4. Після зруйнування Батурина гетьманською резиденцією став:
- Глухів;
  - Київ;
  - Чигирин.
5. Правління гетьманського уряду (1734 р.) розпочалося після смерті гетьмана:
- І. Мазепи;
  - П. Полуботка;
  - Д. Апостола.
6. З якої частини України почалося скасування полково-сотенного устрою:
- Правобережної;
  - Слобідської;
  - Південної.
7. Кріпацтво на Лівобережжі і Слобідській Україні було запроваджено згідно з наказом:
- Катерини II;
  - Петра I;
  - Єлизавети I.
8. Останнім кошовим отаманом був:
- К. Розумовський;
  - П. Калнишевський;
  - П. Румянцев.
9. Згідно з першим розподілом Польщі Австрія захопила:
- Східну Галичину, Північну Буковину, Волинь;
  - Західну Галичину, Поділля, Буковину;
  - Галичину.
10. Згідно з другим розподілом Польщі до Росії відійшли:
- Подільське, Волинське, Чернігівське воєводства;
  - Подільське, Волинське, Брацлавське та Київське воєводства;
  - усі землі Волині та Галичини.
11. Згідно з третім розподілом Польщі до Росії відійшли:
- землі Волині та Білорусі;
  - землі Правобережжя;
  - Кримський півострів.

12. Територія Запоріжжя підрозділялася на особливі військово-адміністративні округи, які мали назву:

- а) курені;
- б) паланки;
- в) полки.

13. Розставте події в хронологічному порядку:

- а) правління гетьманського уряду;
- б) гетьманування І. Скоропадського;
- в) підписання «Рішительних пунктів»;
- г) Полтавська битва.

14. Визначте, яка з подій відбулася раніше:

- а) набір рекрутів в Україні;
- б) ліквідація гетьманства;
- в) запровадження кріпацтва на Лівобережжі.

15. У колонці праворуч знайдіть відповідність до поданих дат:

а) 1764 р.;	А) запровадження кріпацтва на Лівобережжі;
б) 1775 р.	Б) розподіл Лівобережжя на намісництва;
в) 1781 р.	В) ліквідація гетьманства;
г) 1783 р.	Г) остаточна ліквідація Запорізької Січі.

Варіант 3

1. Яку подію сучасники називали «Другою Хмельниччиною»:

- а) повстання під проводом С. Палія;
- б) повстання гайдамаків;
- в) рух опришків.

2. Орган управління Гетьманщиною, створений Петром I у 1722 р., мав назву:

- а) Малоросійська колегія;
- б) Малоросійський приказ;
- в) Сенат.

3. Вибори гетьманом Д. Апостола супроводжувалися затвердженням нових статей:

- а) Переяславських;
- б) «Рішительних пунктів»;
- в) Коломацьких.

4. Чи дозволили обирати гетьмана в Україні після смерті Д. Апостола?

- а) так;
- б) ні.

5. Запорізька Січ була відновлена при гетьманові:

- а) Д. Апостолі;
- б) І. Скоропадському;
- в) К. Розумовському.

6. Глухів став гетьманською резиденцією під час гетьманування:

- а) І. Скоропадського;
- б) Д. Апостола;
- в) К. Розумовського.

7. Князь О. Шаховський очолював:

- а) Правління гетьманського уряду;
- б) Малоросійську колегію;
- в) Малоросійський приказ.

8. Визначте, яка з трьох подій відбулася раніше:

- а) скасування гетьманства;
- б) знищення Запорізької Січі;
- в) знищення Батурина.

9. Кріпацтво на Лівобережній і Слобідській Україні було запроваджено у:

- а) 1783 р.;   б) 1775 р.;   в) 1764 р.

10. На початку 80-х років XVIII ст. на території Гетьманщини було скасовано адміністративний розподіл на:

- а) намісництва;   б) губернії;   в) полки та сотні.

11. Розставте події в хронологічному порядку:

- а) перший рекрутський набір в Україні;
- б) початок правління гетьманського уряду;
- в) ліквідація полково-сотенного устрою Слобідської України;
- г) закінчення Північної війни.

12. У колонці праворуч знайдіть відповідність до поданих дат:

- а) 1700–1745 рр.;   А) перший поділ Речі Посполитої;
- б) 1709 р.   Б) повстання опришків на чолі з О. Довбушем;
- в) 1768 р.   В) початок гайдамацького руху на Правобережжі;
- г) 1772 р.   Г) Полтавська битва.

13. Виділіть окремо учасників гайдамацького руху, руху опришків та учасників повстань на Лівобережжі, вписавши їхні імена в таблицю:

1. Гайдамацький рух	2. Рух опришків	3. Повстанці Лівобережжя
---------------------	-----------------	--------------------------

- а) І. Гонга;
- б) О. Довбуш;
- в) М. Залізняк;
- г) М. Москаленко;
- д) П. Варга;
- е) П. Орос;
- є) С. Форгач;
- ж) І. Бондаренко;
- з) В. Баюрак;
- и) Л. Рогачка;
- і) М. Швачка.

14. Перший розподіл Речі Посполитою відбувся:
а) у 1772 р.;   б) у 1793 р.;   в) у 1795 р.

15. Яка з держав не брала участі в другому розподілі Речі Посполитої:
а) Пруссія;
б) Австрійська імперія;
в) Російська імперія.

Варіант 4

1. Проаналізуйте основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики гетьмана І. Мазепи. Які оцінки його діяльності в історичній літературі Вам відомі?

2. Виділіть причини посилення колоніального гніту російського самодержавства в Україні у I половині XVIII ст. та доведіть, що у цей період йде наступ на автономію Гетьманщини.

3. Проаналізуйте політику гетьмана К. Розумовського.

4. Порівняйте функції Першої та Другої Малоросійських колегій.

5. Вкажіть причини ліквідації Запорізької Січі. Розкрийте її історичне значення.

6. Розкрийте причини розгортання повстанського руху на Правобережжі, Лівобережжі та Західній Україні у XVIII ст.

7. Доведіть, що у II половині XVIII ст. відбулася ліквідація автономії України у складі Росії.

8. Вкажіть причини розподілів Речі Посполитої. Визначте, які українські землі дісталися Росії, а які – Австрії і які наслідки це мало для України?

9. Доведіть, що, незважаючи на русифікаторську політику самодержавства, у XVIII ст. спостерігався розвиток української культури.

10. Поясніть значення термінів та понять: русифікація, централізація, Малоросійська колегія, резидент, правління гетьманського уряду, значкові товариші, бунчукові товариші, рекрут, дворянство, уніфікація.

9. Програма діяльності Кирило-Мефодіївського товариства була викладена в документі:

- а) «Любов до істини»;
- б) «Книга буття українського народу»;
- в) «Руська Правда»;
- г) «Русалка Дністрова».

10. Головна мета Кирило-Мефодіївського товариства:

- а) досягнення Україною національно-державної незалежності з демократичним устроєм;
- б) досягнення автономії України з демократичним устроєм;
- в) досягнення повної незалежності України з елементами авторитарного устрою.

11. Діяльність Кирило-Мефодіївського товариства базувалася на ідеології:

- а) марксизму;
- б) панславізму;
- в) шовінізму.

12. Характерні риси економічного розвитку західноукраїнських земель першої половини ХІХ ст.:

- а) зростання залежності від іноземного капіталу;
- б) швидкий розклад феодально-кріпосницького ладу;
- в) техніко-економічна відсталість.

13. Основна мета діяльності гуртка «Руська трійця»:

- а) культурно-просвітницька діяльність;
- б) видання української літератури;
- в) відкриття шкіл.

14. Розставте події в хронологічній послідовності:

- а) повстання Чернігівського полку;
- б) вихід у світ першого видання «Кобзаря»;
- в) народження Т. Г. Шевченка;
- г) Бородінська битва.

15. Виділіть окремо учасників декабристського руху, членів «Руської трійці» та Кирило-Мефодіївського братства, вписавши їхні імена в таблицю:

1. Учасники декабристського руху	2. Члени «Руської трійці»	3. Члени Кирило-Мефодіївського братства
----------------------------------	---------------------------	---

- а) М. Шашкевич;
- б) П. Пестель;
- в) І. Вагилевич;
- г) П. Куліш;
- д) Т. Шевченко;
- е) М. Костомаров;

- є) Я. Головацький;
- ж) П. Капніст;
- з) С. Муравйов-Апостол;
- и) В. Білозерський;
- і) М. Гулак.

Варіант 2

1. «Весною народів» називають:
  - а) європейську революцію 1848–1849 рр.;
  - б) український національно-визвольний рух I половини XIX ст.;
  - в) український національно-визвольний рух середини XIX ст.
2. Центральна рада народова відстоювала погляди:
  - а) польського населення Галичини;
  - б) українських русинів;
  - в) румунського населення Буковини.
3. Головна руська рада (Галичина, 2 травня 1848 р.) складалася з:
  - а) Г. Яхимовича, І. Борискевича;
  - б) М. Куземського І. Капущака;
  - в) П. Яхимовича, М. Куземського.
4. Львівське збройне повстання відбулося:
  - а) 1–2 вересня 1848 р.;
  - б) 1–2 листопада 1848 р.;
  - в) 1–2 жовтня 1848 р.
5. Кріпосне право в Галичині було скасовано:
  - а) у ході революції;
  - б) шляхом реформ;
  - в) указом імператора.
6. Прибічники москвофільства прагнули до:
  - а) возз'єднання Східної Галичини, Північної Буковини та Закарпаття з Польщею;
  - б) возз'єднання Східної Галичини, Північної Буковини та Закарпаття з Наддніпрянщиною;
  - в) створення федерації України з Росією.
7. Головна руська рада мала на меті:
  - а) досягти державності для галицьких українців;
  - б) надати автономію полякам;
  - в) відродити українську символіку.
8. Ополячена українська шляхта створила:
  - а) Головну руську раду;
  - б) Центральну раду народову;
  - в) Руський собор.
9. Ініціатором скликання собору руських вчених була:
  - а) Головна руська рада;
  - б) Центральна рада народова;
  - в) Руський собор.
10. Головна руська рада почала видавати газету:

а) «Зоря Галицька»; б) «Хлібороб»; в) «Селянин».

11. Найактивніше в австрійському парламенті діяли депутати:

- а) І. Капушак, Л. Кобилиця;
- б) Г. Яхимович, М. Куземський;
- в) М. Кульчицький, І. Франко.

12. Товариство для видання і розповсюдження дешевих книг, організації освіти мало назву:

- а) «Галицько-руська матиця»;
- б) «Руська трійця»;
- в) «Собор руських вчених».

13. Унаслідок революційних подій 1848–1849 рр. у суспільно-політичному русі на західноукраїнських землях сформувалися течії:

- а) народовці; в) москвофіли;
- б) народники; г) українофіли.

14. Розставте події в хронологічній послідовності:

- а) збройне повстання у Львові;
- б) «Угода Романчука»;
- в) заснування «Руської бесіди»;
- г) відкриття української гімназії в Перемишлі.

15. У колонці праворуч знайдіть відповідність до поданих дат:

а) 17 квітня 1848 р.;	А) збройне повстання у Львові;
б) 2 травня 1848 р.	Б) створення Головної руської ради;
в) червень 1848 р.	В) відміна панщини в Галичині;
г) 1–2 листопада 1848 р.	Г) Слов'янський конгрес у Празі.

Варіант 3

1. У колонці праворуч знайдіть відповідність до поданих дат:

а) 10 квітня 1854 р.;	А) підписання Паризького мирного договору ;
б) 13 вересня 1854 р.	Б) захоплення Малахіва кургану англо-французькими військами;
в) 27 серпня 1855 р.	В) початок оборони Севастополя;
г) 18 березня 1856 р.	Г) напад англо-французького флоту на Одесу.

2. «Київська козаччина» та похід селян «У Таврію за волею» – це:

- а) антифеодальний рух українського селянства;
- б) антивоєнний рух українського селянства;
- в) боротьба українського селянства за відновлення козацтва.

3. Перша радикальна організація в Україні отримала назву:

- а) Харківсько-Київське таємне товариство;
- б) Кирило-Мефодіївське товариство;
- в) «Пасквільний комітет».

4. Маніфест про визволення селян від кріпацтва був підписаний:

- а) 19 лютого 1861 р.;   А) Олександром І;
б) 19 березня 1861 р.;   Б) Миколою І;
в) 17 березня 1861 р.   В) Олександром ІІ.

5. Як називалися селяни, яким поміщик протягом двох років визначав і оформлював земельний наділ (за реформою 1861 р.)?

- а) панські;   б) посесійні;   в) тимчасово зобов'язані.

6. Найбільші селянські «відрізки» були у:

- а) правобережних губерніях;
б) лівобережних губерніях;
в) південних губерніях.

7. Подвірно-сімейне землекористування в Україні переважало на території:

- а) правобережних губерній;
б) лівобережних губерній;
в) південних губерній.

8. Шлях розвитку капіталізму в сільському господарстві зі збереженням пережитків феодалізму:

- а) азіатський шлях;
б) американський шлях;
в) прусський шлях.

9. Згідно з реформою 1861 р. без землі звільнялися:

- а) державні селяни;
б) дворові селяни;
в) кріпаки-робітники.

10. У колонці праворуч знайдіть відповідність до поданих дат:

- а) 19 лютого 1861 р.;   А) Маніфест про скасування кріпацтва;
б) 1 січня 1864 р.   Б) військова реформа;
в) 16 червня 1870 р.   В) реформа міського самоврядування;
г) 1 січня 1874 р.   Г) земська реформа.

11. Будівництво Курсько-Харково-Азовської залізниці було закінчено:

- а) у 1865 р.;   б) у 1868 р.;   в) у 1869 р.

12. Полтавщину з Балтійським узбережжям з'єднала:

- а) Курсько-Харково-Азовська залізниця;
б) Лібаво-Роменська залізниця;
в) Києво-Балтська залізниця;

13. В Україні районами торгового зернового виробництва були:

- а) Херсонська, Таврійська, Катеринославська губернії;
б) Полтавська, Харківська, Катеринославська губернії;
в) Київська, Подільська, Волинська губернії.

14. Складіть таблицю «Соціальні наслідки промислового перевороту»,

у кожній графі зазначивши відповідні букви:

1. Джерела формування буржуазії

2. Джерела формування пролетаріату

а) розорені ремісники;

г) лихварі;

б) дрібні товаровиробники;

д) купці;

в) заможні селяни;

е) безземельні селяни.

15. Соціальна група, яка сформувалася у ХІХ ст., не мала засобів виробництва, займалася розумовою працею та стала провідником у суспільстві певних ідей та ідеологічних концепцій, творцем культури, науки, техніки, мистецтва:

а) пролетарі;

б) інтелігенція;

в) буржуазія.

Варіант 4

1. Визначте причини розгортання декабристського руху в Російській імперії в І половині ХІХ ст.

2. Зробіть порівняльний аналіз програмних вимог «Катехізису автономіста» В. Лукашевича, «Конституції» М. Муравйова та «Руської Правди» П. Пестеля.

3. Проаналізуйте діяльність Кирило-Мефодіївського товариства.

4. Визначте роль Т. Шевченка в українському національному русі.

5. Порівняйте практичну діяльність «Руської трійці» та Кирило-Мефодіївського товариства.

6. Визначте програму діяльності Головної руської ради.

7. Проаналізуйте революційні події 1848–1849 рр. на землях Східної Галичини, Закарпаття та Північної Буковини.

8. З якими подіями в Україні пов'язані такі назви, як «Київська козаччина», похід селянства «У Таврію за волею»? Розкажіть про причини та наслідки цього явища.

9. Розкрийте причини та зміст реформи 1861 р.

10. Виділіть особливості проведення реформи 1861 р. в Україні.

11. Вкажіть характерні риси промислового розвитку України в пореформений період.

12. Які галузі землеробства і тваринництва особливо швидко розвивалися в Україні після реформи 1861 р.? Поясніть чому.

13. Які зміни відбулися в соціальній структурі українського населення в пореформений період? Чим вони були обумовлені?

14. Порівняйте відробіткову і капіталістичну систему в сільському господарстві.

15. Дайте пояснення термінам: реформа, нація, інтелігенція, пролетаріат, буржуазія, індустріальне суспільство, промисловий переворот, індустріалізація.

11. Виберіть із перерахованих прізвища тих, хто був членом Української соціал-демократичної спілки:

- а) С. Петлюра, М. Меленевський;
- в) М. Русов, М. Ткаченко;
- д) М. Меленевський, О. Скоропис-Йолтуховський.

12. Яка з партій вважала за можливе об'єднання з РСДРП:

- а) Українська соціал-демократична робітничка партія (УСДРП);
- б) Українська соціал-демократична спілка;
- в) Русько-українська радикальна партія (РУРП).

13. Ліберально-демократичною за ідеологією була:

- а) Українська соціал-демократична робітничка партія (УСДРП);
- б) Українська демократично-радикальна партія (УДРП);
- в) Революційна українська партія (РУП).

14. Розставте події в хронологічній послідовності:

- а) розпуск Головної Руської Ради;
- б) «Угода Романчука»;
- в) заснування «Просвіти»;
- г) заснування Русько-української радикальної партії (РУРП).

15. Українська народна партія (УНП) за своєю ідеологією була:

- а) націонал-радикальною;
- б) соціал-демократичною;
- в) ліберал-демократично.

Варіант 2

1. Соціал-демократична течія сформувалася на базі:

- а) марксизму;   б) народництва;   в) радикалізму.

2. Русійною силою соціалістичної революції, на думку марксистів, були:

- а) пролетарі;   б) селяни;   в) інтелігенція.

3. В Україні першими пропагандистами марксистського вчення були:

- а) Б. Ейдельман, М. Зібер, С. Подолинський;
- б) Г. Цехановський, І. Кауфман;
- в) В. Ленін (Ульянов), С. Подолинський, М. Драгоманов.

4. Розкол РСДРП відбувся на:

- а) I з'їзді партії;   А) у Брюсселі;
- б) II з'їзді партії;   Б) у Мінську;
- в) на III з'їзді партії.   В) у Лондоні.

5. Розкол РСДРП був викликаний:

- а) різними поглядами на побудову партії;
- б) неприйняттям тези про диктатуру пролетаріату;
- в) боротьбою за лідерство в партії.

6. Ідеї демократичного централізму побудови партії дотримувалися:
а) більшовики; б) меншовики; в) соціал-демократи.

7. Підтримували ідею про встановлення диктатури пролетаріату революційним шляхом:

а) соціал-демократи; б) меншовики; в) більшовики.

8. В Україні марксистські гуртки були поширені в:

а) індустриальних центрах;
б) сільських регіонах;
в) центральних містах губерній.

9. Демократичної побудови партії дотримувався:

а) Ю. Мельников; б) Ю. Мартов; в) В. Ленін (Ульянов).

10. Конкуруючі течії в російському соціал-демократичному русі:

а) народники, більшовики;
б) народники, меншовики;
в) більшовики, меншовики.

11. Виберіть газету, що друкувала РСДРП:

а) «Іскра»; б) «Правда»; в) «Вперед».

12. На які верстви спиралася у своїй діяльності УСДРП:

а) український пролетаріат, селянство;
б) поміщиків, буржуазію;
в) інтелігенцію.

13. Розставте події в хронологічному порядку:

а) виникнення УДРП; в) виникнення РУРП;
б) остаточний розкол РУП; г) II з'їзд РСДРП.

14. Виділіть окремо лідерів москвофільства та народовства, вписавши їхні імена в таблицю:

1. Москвофіли	2. Народовці
---------------	--------------

а) С. Смаль-Стоцький; г) Д. Дідицький;
б) А. Добрянський; д) О. Барвінський;
в) К. Левицький; е) Д. Зубрицький.

15. У колонці праворуч знайдіть відповідність до поданих дат:

а) 1861 р.; А) I з'їзд РСДРП;
б) 1868 р. Б) заснування Літературно-наукового товариства ім. Т. Шевченка;
в) 1873 р. В) заснування «Руської бесіди»;
г) 1898 р. Г) заснування «Просвіти».

Варіант 3

1. До складу гуртка «хлопоманів» входили:
  - а) В. Антонович, Т. Шевченко, Б. Познанський;
  - б) В. Антонович, М. Драгоманов, Т. Рильський;
  - в) П. Чубинський, В. Антонович, О. Свидницький.
2. Свою кінцеву мету «хлопомани» бачили у:
  - а) встановленні республіки;
  - б) встановленні парламентської монархії;
  - в) прийнятті конституції.
3. Діячами громадівського руху у 60-ті рр. ХІХ ст. були:
  - а) П. Чубинський, І. Кас'яненко, М. Драгоманов;
  - б) П. Чубинський, І. Франко, Л. Українка;
  - в) правильні обидві відповіді.
4. Практична діяльність «Громад» 60-х рр. ХІХ ст. втілювалася у:
  - а) видавничій діяльності;
  - б) науково-популяризаторській діяльності;
  - в) культурно-освітній діяльності.
5. М. Байздренко, І. Липа, М. Базькевич у 80–90-х рр. ХХ ст. були членами:
  - а) «Братства тарасівців»;
  - б) Харківської студентської громади;
  - в) «Молодої України».
6. «Братство тарасівців» у своїй програмі ставило за мету:
  - а) боротьбу за соборність України;
  - б) федеративний устрій України;
  - в) автономію України в складі Речі Посполитої.
7. Які партії відкололися від РУПу?
  - а) «Спілка», УНП;
  - б) РУРП, УСДРП;
  - д) УДРП, УСП.
8. Виберіть із перерахованих прізвища тих, хто був членом УДРП:
  - а) С. Петлюра, В. Винниченко;
  - б) М. Міхновський, М. Меленевський;
  - в) Є. Чикаленко, Є. Тимченко.
9. Українська народна партія (УНП) стояла на платформі:
  - а) автономії України;
  - б) самостійності України;
  - в) немає правильної відповіді.
10. УСДРП за ідеологією була:
  - а) соціал-демократичною партією;
  - б) буржуазно-демократичною партією;
  - в) націонал-радикальною партією.

11. Товариство українських поступовців (ТУП) очолили:

- а) С. Петлюра, М. Грушевський;
- в) М. Русов, М. Ткаченко;
- д) М. Грушевський, С. Єфремов.

12. Розставте події у хронологічній послідовності:

- а) заснування Української соціал-демократичної спілки;
- б) видання Валуєвського циркуляра;
- в) заснування Літературно-наукового товариства ім. Т. Шевченка;
- г) заснування Русько-української радикальної партії (РУРП).

13. Виділіть окремо лідерів вказаних партій, вписавши їхні імена у таблицю:

РУРП	РУП	УСДРП	УДРП
------	-----	-------	------

а) І. Франко;	д) Д. Антонович;
б) Є. Тимченко;	е) М. Павлик;
в) В. Винниченко;	є) М. Русов;
г) М. Порш;	ж) Є. Чикаленко.

14. Б. Ярошевський був лідером:

- а) Української соціал-демократичної робітничої партії (УСДРП);
- б) Української соціалістичної партії (УСП);
- в) Русько-української радикальної партії (РУРП).

15. У колонці праворуч знайдіть відповідність до поданих дат:

а) 1861 р.;	А) виникнення Української соціалістичної партії;
б) 1873 р.	Б) заснування Літературно-наукового товариства ім. Т. Шевченка;
в) 1890 р.	В) заснування «Руської бесіди»;
г) 1900 р.	Г) укладення «угоди Романчука».

Варіант 4

1. Виділіть етапи розвитку народницького руху в Україні.
2. Проаналізуйте Валуєвський циркуляр і Емський указ. Які наслідки вони мали для розвитку українського національно-визвольного руху?
3. Охарактеризуйте ставлення до української культури в Австро-Угорщині.
4. Проаналізуйте практичну діяльність «Братства тарасівців».
5. Порівняйте практичну діяльність громадівців та хлопоманів.
6. Дайте оцінку поглядам і діяльності М. Драгоманова.
7. Дайте характеристику суспільно-політичному рухові на Західній Україні після революції 1848–1849 рр.
8. Визначте роль І. Франка в українському національному русі.

9. Назвіть підпільні марксистські гуртки, які існували в Україні наприкінці XIX ст. У чому полягала їхня діяльність?

10. Проаналізуйте практичну діяльність Русько-української радикальної партії.

11. Доведіть, що в Україні наприкінці XIX ст. спостерігалась політизація суспільно-політичного руху.

12. Зазначте причини розколу Революційної української партії.

13. Дайте оцінку поглядам М. Міхновського.

14. Порівняйте, як вирішувалось аграрне та національне питання в програмних документах УСДРП, УДРП, УСДС та РСДРП.

15. Дайте пояснення термінам: народництво, партія, марксизм, народовці, москвофіли, лібералізм, націоналізм, національне питання.

10 УКРАЇНА НА ПОЧАТКУ ХХ ст.

Варіант 1

1. До складу яких держав входили українські землі на початку ХХ ст.?
  - а) Росії, Австро-Угорщини;
  - б) Росії, Польщі;
  - в) Росії, Польщі, Австро-Угорщини.
2. Характерні риси економічного розвитку українських земель у складі Росії на початку ХХ ст.:
  - а) зростання залежності від іноземного капіталу;
  - б) велика кількість монополій;
  - в) вірні всі варіанти.
3. Економічна криза в Російській імперії відбулася:
  - а) у 1900–1903 рр.
  - б) у 1905–1907 рр.
  - в) у 1907–1910 рр.
4. Найбільшої гостроти економічна криза набула:
  - а) у залізорудній промисловості;
  - б) у металургії;
  - в) правильні обидва варіанти.
5. Основна передумова першої революції в Росії:
  - а) економічна криза;
  - б) голод;
  - в) Перша світова війна.
6. Перша російська революція відбулася в:
  - а) 1905–1907 рр.;
  - б) лютому 1917 р.;
  - в) 1914–1918 рр.
7. За своїм характером перша революція в Росії була:
  - а) соціалістичною;
  - б) буржуазно-демократичною;
  - в) національно-визвольною.
8. Назва української фракції в першій та другій Державних думах:
  - а) Українська спілка;
  - б) Українська думська громада;
  - в) Українська думська фракція.
9. Основними формами революційного руху в 1905–1907 рр. були:
  - а) страйки, збройні повстання;
  - б) селянські повстання, заколоти в армії та флоті;
  - в) правильні усі варіанти.
10. «Просвіти» – це:
  - а) революційні товариства;
  - б) наукові товариства;
  - в) культурно-просвітницькі організації української інтелігенції.

11. Українська думська громада:

- а) проводила просвітницьку роботу;
- б) боролася за автономію;
- в) відкривала недільні школи.

12. Центром збройного повстання в 1905–1907 рр. став:

- а) Донбас;
- б) Катеринослав;
- в) Київ.

13. Розташуйте події в хронологічному порядку:

- а) загальнополітичний страйк робітників;
- б) повстання на панцернику «Потьомкін»;
- в) збройні повстання робітників у Горлівці;
- г) «кривава неділя».

14. У колонці праворуч знайдіть відповідність до поданих дат:

а) 17 жовтня 1905 р.	А) початок збройного повстання в Горлівці;
б) 12 листопада 1905 р.	Б) початок діяльності II Держдуми;
в) 9 грудня 1905 р.	В) видання маніфесту про демократичні свободи;
г) 20 лютого 1907 р.	Г) вихід у Лубнах газети «Хлібороб».

15. Визначте, хто був членом Української думської громади в I та II Державній думі, вписавши їхні імена до таблиці:

1. Члени Української думської громади I Державної думи	2. Члени Української думської громади II Державної думи
--	---

а) П. Чижевський;	д) М. Ковалевський;
б) Є. Сайко;	е) С. Нечитайло;
в) М. Рубіс;	є) А. Гриневич;
г) Ф. Штейгелль;	ж) О. Чикаленко.

Варіант 2

1. Передумова першої світової війни:

- а) Балканська криза;
- б) Марокканська криза;
- в) вбивство ерцгерцога Франца-Фердинанда в Сараєво.

2. Які держави ввійшли до Четверного союзу:

- а) Велика Британія, Франція, Росія, Італія;
- б) Болгарія, Австро-Угорщина, Німеччина, Італія;
- в) Австро-Угорщина, Німеччина, Болгарія, Туреччина.

3. Перша світова війна відбулася в:

- а) 1914–1918 рр.;
- б) 1914–1917 рр.;
- в) 1914–1916 рр.

4. У планах Німеччини Україна була:
- нейтральною зоною;
  - об'єктом агресії;
  - країною-сателітом.
5. Виберіть партії, члени яких заснували Союз визволення України:
- ТУП, УДРП, УСДС (Спілка);
  - УСДРП, УПСР, УСДС (Спілка);
  - ТУП, УПСР, УСДС (Спілка).
6. Під час першої світової війни В. Винниченко та С. Петлюра:
- дотримувалися нейтралітету;
  - допомагали біженцям;
  - закликали українців підтримати Росію.
7. «Карпаторуський союз» заснували:
- українофіли;
  - москвофіли;
  - емігранти з Наддніпрянщини.
8. Під час першої світової війни міжпартійний блок Товариство українських поступовців (ТУП):
- дотримувалося нейтралітету;
  - підтримувало Австро-Угорщину;
  - підтримувало Росію.
9. Під час Першої світової війни партії Західної України дотримувалися:
- нейтралітету;
  - підтримували Австро-Угорщину;
  - допомагали біженцям.
10. Легіон українських січових стрільців (УСС) – це:
- військова частина, сформована в Росії з полонених галичан;
  - військова частина, сформована в Австро-Угорщині з полонених українців;
  - військова частина, сформована в Австро-Угорщині на добровільних засадах.
11. Упродовж 1914–1916 рр. військові дії відбувалися в Україні в районі:
- Київщина, Волинь, Поділля;
  - Східна Галичина, Північна Буковина, Закарпаття;
  - Східна Галичина, Північна Буковина, Волинь.
12. Контрнаступ австро-угорських і німецьких військ на Південно-Західному фронті отримав назву:
- Галицька битва;
  - Горлицька операція;
  - Брусиловський прорив.

13. Навесні 1916 р. відбувся прорив російських військ під командуванням генерала:

- а) Л. Корнилова;   б) О. Брусилова;   в) М. Іванова.

14. У колонці праворуч знайдіть відповідність до поданих дат:

- а) 28 червня 1914 р.;   А) початок Галицької битви;
б) 6 серпня 1914 р.   Б) взяття Перемишля російською армією;
в) 9 березня 1915 р.   В) масований обстріл німецькою артилерією позицій російських військ; початок контрнаступу німецько-австрійських військ;
г) 18 квітня 1915 р.   Г) вбивство ерцгерцога Франца-Фердинанда в Сараєво.

15. Укажіть, які країни входили до складу Четверного союзу, а які – до Антанти, вписавши у таблицю букви:

1. Четверний союз	2. Антанта
-------------------	------------

- а) Велика Британія;   е) Франція;
б) Туреччина;   є) Японія;
в) Росія;   ж) Австро-Угорщина;
г) Німеччина;   з) Болгарія.
д) Італія;

Варіант 3

1. Тактики індивідуального терору, соціалізації землі дотримувалися:

- а) соціалісти-федералісти;   в) більшовики;
б) меншовики;   г) есери.

2. На західноукраїнських землях загальне виборче право більшість дорослого населення отримала:

- а) у 1905 р.;   б) у 1906 р.;   в) у 1907 р.

3. Найбільш сприятливим для діяльності українських політичних партій були:

- а) 1905–1907 рр.;   б) 1907–1910 рр.;   в) 1914–1918 рр.

4. Більшість українських партій Наддніпрянщини стояли на платформі:

- а) автономії України;
б) самостійності України;
в) немає правильної відповіді.

5. Вкажіть, яка з Державних Дум отримала назву «барська»:

- а) перша;   в) третя;
б) друга;   г) четверта.

6. Режим репресій, що встановився в Росії після придушення першої революції, отримав назву:
- а) «столипінська реакція»;
  - б) «миколаївська реакція»;
  - в) «контрреволюція».
7. Важливим елементом політики царизму в роки реакції було насадження ідеології:
- а) великодержавного шовінізму;
  - б) панславізму;
  - в) націоналізму.
8. Аграрна політика П. Столипіна передбачала здійснення:
- а) соціалізації земель;
  - б) зруйнування селянської общини;
  - в) насадження на селі колгоспного ладу;
  - г) насадження на селі хутірського і відрубного господарства;
  - д) депортації селян;
  - є) переселення селян.
9. «Союз визволення України» (СВУ) заснували:
- а) М. Меленевський, О. Скоропис-Йолтуховський, В. Дорошенко;
  - б) М. Грушевський, С. Єфремов, Д. Донцов
  - в) В. Винниченко, С. Петлюра, Д. Дорошенко.
10. Репрезентацією українського народу в Австрії на весь час війни була:
- а) Загальна Українська Рада;
  - б) Українська Центральна Рада;
  - в) Головна Руська Рада.
11. Легіон українських січових стрільців (УСС) очолював:
- а) К. Трилевський;
  - б) Г. Коссак;
  - в) З. Носковський;
  - г) М. Сичинський.
12. У колонці праворуч знайдіть відповідність до поданих дат:
- а) 3 червня 1907 р.;
  - б) 14 червня 1910 р.
  - в) 1911–1913 рр.
  - г) липень–серпень 1913 р.
  - А) Закон про право закріплення землі у приватній власності і про вихід селян на хутори і відруби;
  - Б) страйки суднобудівних робітників у Миколаєві;
  - В) розпуск II Державної думи;
  - Г) судовий процес над М. Бейлісом у Києві.
13. На уламках УДРП утворилася нова політична організація:
- а) Товариство українських поступовців;
  - б) Український міжпартійний блок;
  - в) Українська громада.

14. Розташуйте події в хронологічному порядку:

- а) Горлицький прорив;
- б) взяття російськими військами Перемишля;
- в) розпуск легіону УСС;
- г) заснування Союзу визволення України.

15. Укажіть, в яких галузях працювали подані діячі культури, вписавши букви в таблицю «Розвиток культури в Україні на початку ХХ ст.»:

Наука	Живопис	Музика	Література
-------	---------	--------	------------

- а) М. Гамалія;
- б) І. Франко;
- в) А. Кримський;
- г) В. Винниченко;
- д) Л. Косач;
- е) М. Лисенко;
- є) К. Стеценко;
- ж) С. Васильківський;
- з) І. Труш.

Варіант 4

1. Проаналізуйте наслідки економічної кризи 1900–1903 рр. для української промисловості.

2. Проаналізуйте причини першої революції в Росії.

3. Вкажіть, які завдання і характер мала перша революція в Росії.

4. Порівняйте завдання національного та революційного рухів 1905–1907 рр. в Україні.

3. Проаналізуйте форми національно-визвольного руху в Україні у 1905–1907 рр.

4. Охарактеризуйте практичну діяльність українських політичних партій у роки першої революції в Росії.

5. Виділіть етапи у розвитку революційного руху в Україні у 1905–1907 рр.

6. Доведіть, що під час століпінської реакції в Україні спостерігався наступ на демократичні права і свободи.

7. Вкажіть причини проведення аграрної реформи П. Столипіним та охарактеризуйте особливості її проведення в Україні.

8. Визначте економічні і політичні наслідки реформи П. Столипіна.

9. Виділіть геополітичні причини першої світової війни.

10. Проаналізуйте плани воюючих сторін щодо України.

11. Порівняйте відношення українських політичних партій та течій до першої світовою війни.

12. Розкажіть про бойовий шлях Легіону УСС.

13. Проаналізуйте становище західноукраїнських земель у 1914–1916 рр.

14. Доведіть, що під час першої світової війни відбувалося нищення українства.

15. Розкрийте значення термінів та понять: репресії, окупація, агресія, імперіалізм, військово-політичний союз, колонія, Антанта, Троїстий союз, ультиматум, контрнаступ, позиційна війна, мілітаризація, евакуація, військовий стан, реакція.

11 БОРОТЬБА ЗА ВІДРОДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ УКРАЇНИ (1917–1920 рр.)

Варіант 1

1. У лютому 1917 р. в Росії відбулася революція:
  - а) буржуазно-демократична;
  - б) національно-демократична;
  - в) соціалістична.
2. Національно-визвольний рух в Україні після Лютневої революції 1917 р. очолила:
  - а) Українська Центральна Рада;
  - б) Рада об'єднаних громадських організацій;
  - в) Рада робітничих та солдатських депутатів.
3. Виберіть із перерахованих партій ті, що зіграли важливу роль у створенні УЦР:
  - а) УПСР;
  - б) УНП;
  - в) ТУП;
  - г) УСДРП;
  - д) УДРП.
4. Програма УЦР була проголошена:
  - а) на I Всеукраїнському військовому з'їзді;
  - б) на I Всеукраїнському селянському з'їзді;
  - в) на I Національному конгресі;
  - г) на Всеукраїнському з'їзді Рад.
5. У I Універсалі Центральної Ради:
  - а) самовільно проголошувалась автономія України;
  - б) питання про автономію взагалі не ставилося;
  - в) Україна самовільно виходила зі складу Росії.
6. Назва уряду УНР у 1917 р.:
  - а) Рада Народних Комісарів;
  - б) Генеральний секретаріат;
  - в) Народний секретаріат.
7. Уряд УНР у 1917 р. очолив:
  - а) В. Винниченко;
  - б) С. Петлюра;
  - в) С. Єфремов.
8. 29 червня 1917 р. до Києва прибула делегація Тимчасового уряду в складі:
  - а) І. Церетелі, О. Керенський, П. Мілюков;
  - б) І. Церетелі, О. Керенський, М. Терещенко;
  - в) І. Церетелі, О. Керенський, Г. Львов.

9. У II Універсалі Центральної Ради:
- а) самовільно проголошувалась автономія України;
  - б) питання про автономію відкладалося до скликання Всеросійських установчих зборів;
  - в) Україна самовільно виходила зі складу Росії.
10. Українська Народна Республіка була проголошена:
- а) у I Універсалі; А) 6–8 квітня 1917 р.;
  - б) I Всеукраїнським з'їздом Рад; Б) 10 червня 1917 р.;
  - в) у III Універсалі; В) 11–12 грудня 1917 р.
  - г) I Національним конгресом. Г) 20 листопада 1917 р.
11. Ультиматум Раднаркому був підписаний :
- а) В. Леніним, Л. Троцьким; А) 11 грудня 1917 р.;
  - б) В. Леніним, Й. Сталіним; Б) 25 грудня 1917 р.;
  - в) В. Леніним, О. Риковим. В) 4 грудня 1917 р.
12. Проголошення України республікою рад відбулося:
- а) у Харкові; А) на Всеросійському з'їзді Рад;
  - б) у Києві; Б) на З'їзді народів Росії;
  - в) у Суджі. В) на Всеукраїнському з'їзді Рад.
13. Наказ про загальний наступ радянських військ проти УНР віддав:
- а) В. Ленін; А) 11 грудня 1917 р.;
  - б) Л. Троцький; Б) 25 грудня 1917 р.;
  - в) В. Антонов-Овсієнко. В) 4 грудня 1917 р.
14. У колонці праворуч знайдіть відповідність:
- а) 7 березня 1917 р.; А) видання «Тимчасової інструкції Генеральному секретаріату»;
  - б) 16 травня 1917 р. Б) вибори керівного ядра УЦР;
  - в) 4 серпня 1917 р. В) прибуття до Петрограду української делегації;
  - г) 15 грудня 1917 р. Г) створення Особливого комітету оборони України.
15. Розставте події в хронологічному порядку:
- а) повстання самостійників у Києві;
  - б) проголошення України республікою Рад;
  - в) початок роботи I Національного конгресу;
  - г) бій під Крутами.

Варіант 2

1. Берестейській договір між УНР, Німеччиною та її союзниками був підписаний:
- а) 26 січня (7 лютого) 1918 р.;
  - б) 27 січня (9 лютого) 1918 р.;
  - в) 29 січня (11 лютого) 1918 р.

11. До складу Реввійськради групи військ Курського напрямку, яка готувала більшовицьку інтервенцію в Україну, входили:

- а) В. Антонов-Овсієнко, Й. Сталін, В. Затонський;
- б) В. Антонов-Овсієнко, Г. Пятаков, Й. Сталін;
- в) Ф. Артем, В. Антонов-Овсієнко, Х. Раковський.

12. Харків став столицею Української Соціалістичної Радянської Республіки (УСРР) у:

- а) 1918 р.;
- б) 1919 р.;
- в) 1920 р.

13. Вставте пропущені слова:

«Невдоволення селянства політикою «_____» призвело до розгортання _____, який охопив спочатку _____, _____, _____ губернії. Його ватажками стали _____, _____».

14. У колонці праворуч знайдіть відповідність:

а) 14 грудня 1918 р.;	А) вирішальний бій між денікінцями й махновцями поблизу с. Перегонівки;
б) 27 вересня 1919 р.	Б) перехід Н. Махна з невеликим загonom українсько-румунського кордону;
в) 28 квітня 1920 р.	В) Варшавська угода;
г) 28 серпня 1921 р.	Г) відречення гетьмана П. Скоропадського від влади.

15. Перша Конституція УСРР була прийнята в:

- а) 1918 р.;
- б) 1919 р.;
- в) 1920 р.

Варіант 3

1. Маніфест імператора Карла «До моїх вірних австрійських народів» від 16 жовтня 1918 р. обіцяв перетворити Австрію:

- а) на парламентську монархію;
- б) на конфедеративну державу;
- в) на федеративну державу.

2. Українська Національна Рада (жовтень 1918 р.) ставила за мету:

- а) вихід зі складу Австро-Угорщини;
- б) утворення Української держави в межах Австро-Угорщини;
- в) возз'єднання з Наддніпрянською Україною;

3. Австрійський уряд 31 жовтня 1918 р. підтримав:

- а) Польську ліквідаційну комісію;
- б) Українську Національну Раду;
- в) Польський національний комітет.

4. Роботу з підготовки повстання у Львові очолив наказний отаман Української Національної Ради:
- а) С. Мешковський;
  - б) К. Левицький;
  - в) Т. Вітовський.
5. Назва першого уряду Західноукраїнської держави, створеної 8 листопада 1918 р.:
- а) Народний секретаріат;
  - б) Тимчасовий державний секретаріат;
  - в) Тимчасова державна рада.
6. Президентом ЗУНР був обраний:
- а) Є. Петрушевич;
  - б) К. Левицький;
  - в) Д. Вітовський;
  - г) М. Левицький.
7. Об'єднання (злука) ЗУНР та УНР відбулася:
- а) 8 січня 1919 р.;
  - б) 22 січня 1919 р.;
  - в) 29 січня 1919 р.
8. Яку назву отримала Західноукраїнська республіка після урочистого проголошення Акта з'єднання з УНР:
- а) Західна область УНР;
  - б) Західний край УНР;
  - в) Західноукраїнські землі УНР.
9. Чортківська офензива (7–28 червня 1919 р.) була проведена під головуванням:
- а) О. Грекова;
  - б) Є. Петрушевича;
  - в) Є. Коновальця.
10. Трьома силами, що визначали характер військових дій в Україні у другій половині 1919 р. були:
- а) білогвардійці, армія УНР, Червона Армія;
  - б) війська Н. Махно, армія УНР, Червона Армія;
  - в) Червона Армія, армія УНР, армія ЗУНР.
11. «Зимовий похід» армії УНР 6 грудня 1919 р. – це:
- а) військово-партизанський рейд по тилах Червоної та Добровольчої армій з метою з'єднання з польськими військами;
  - б) військова операція з метою відсторонення Є. Петрушевича від влади;
  - в) похід на Київ з метою його визволення від більшовиків.
12. У радянсько-польській війні 1920 р. брали участь:
- а) війська Польщі, Галичини і Радянської Росії;
  - б) війська ЗУНР і Червоної Армії;
  - в) війська УНР, війська Польщі та Радянської Росії.
13. Розставте події в хронологічному порядку:
- а) другий «зимовий похід» армії УНР;
  - б) початок наступу денікінців на Україну;
  - в) виступ Врангеля проти радянської влади;
  - г) захоплення Криму Червоною Армією;
  - д) перехід УГА на бік Добровольчої армії.

14. У колонці праворуч знайдіть відповідність:

а) 9 листопада 1918 р.;	А) утворення Тимчасового державного секретаріату;
б) 13 листопада 1918 р.	Б) ухвалення закону про створення ЗУНР;
в) 14 квітня 1919 р.	В) Варшавська угода;
г) 20 квітня 1920 р.	Г) ухвалення Національною радою ЗУНР закону про земельну реформу;
д) 18 березня 1921 р.	Д) підписання Ризької угоди між РСФРР, УСРР та Польщею.

15. Визначте, хто з поданих політичних діячів входив до складу уряду Української Держави, а хто – до уряду УНР періоду Директорії, вписавши в таблицю букви:

Українська Держава	Директорія
а) Ф. Лизогуб;	д) Б. Мартос;
б) В. Чехівський;	е) В. Мазуренко;
в) Д. Дорошенко;	є) О. Лотоцький;
г) І. Мазепа;	ж) В. Леонтович.

Варіант 4

1. Проаналізуйте причини Лютневої революції 1917 р. в Росії, вкажіть її характер та визначте наслідки для України.

2. Визначте, які українські політичні партії брали участь у формуванні Центральної Ради і як це в подальшому, на Вашу думку, вплинуло на її діяльність.

3. Проаналізуйте універсали Центральної Ради.

4. Проаналізуйте характер взаємовідносин Тимчасового уряду та Центральної Ради.

5. Визначте причини конфлікту Центральної Ради та Раднаркому Росії. Зазначте наслідки цього конфлікту для подальшої долі державності України.

6. Проаналізуйте причини падіння Центральної Ради та її історичне значення.

7. Проаналізуйте політику більшовиків в Україні наприкінці 1917 р. – на початку 1918 р.

8. Визначте сильні та слабкі сторони у внутрішній та зовнішній політиці П. Скоропадського.

9. Проаналізуйте напрями внутрішньої та зовнішньої політики Директорії (1919–1920 рр.).

10. Порівняйте погляди М. Грушевського, В. Винниченка

та С. Петлюри на систему влади в Україні.

11. Укажіть особливості громадянської війни в Україні. Яка з політичних сил найбільше впливала на хід подій? Свою думку обґрунтуйте.

12. Охарактеризуйте діяльність уряду Західноукраїнської республіки. Проаналізуйте її відносини з УНР.

13. Охарактеризуйте причини та наслідки конфлікту між Н. Махном та більшовицьким рядом.

14. Проаналізуйте причини та наслідки переходу на позиції націонал-комунізму українських соціалістичних партій.

15. Розкрийте значення термінів та понять: Тимчасовий уряд, Центральна Рада, універсал, декрет, Установчі збори, диктатура пролетаріату, громадянська війна, Директорія, націоналізація, терор, репресії, політика «воєнного комунізму», «самостійники», «автономісти», націонал-комунізм, ультиматум, соціалізація.

Варіант 2

1. Проаналізуйте причини та наслідки голодомору 1921–1922 рр. в Україні.
2. Порівняйте політику «воєнного комунізму» та нову економічну політику.
3. Розкрийте завдання плану ГОЕЛРО та визначте місце України в його реалізації.
4. Визначте особливості проведення НЕПу в Україні.
5. Вкажіть наслідки НЕПу для України.
6. Проаналізуйте проведення коренізації в Україні. Зазначте її наслідки.
7. Проаналізуйте політичне становище УСРР на початку 1920-х рр. На Вашу думку, суверенітет УСРР був формальним чи реальним? Відповідь обґрунтуйте.
8. Визначте причини згорання українізації.
9. Розгляньте процес створення СРСР. Якою була позиція Х. Раковського на майбутній устрій України?
10. Розкрийте значення термінів та понять: продподаток, децентралізація, трест, кооперація, нова економічна політика, госпрозрахунок, кооперація, коренізація, українізація, військово-політичний союз, «договірна федерація», план «автономізації», план «федерації», конфедерація.

13 ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У 1920–1939 рр.

Варіант 1

1. Згідно з Сен-Жерменською угодою від 10 вересня 1919 р. до Чехословаччини відійшли:
  - а) землі Закарпатської України;
  - б) Північна Буковина і придунайські землі;
  - в) Східна Галичина, Західна Волинь, Полісся, Холмщина.
2. На Буковині адміністративний розподіл будувався за схемою:
  - а) повіт – волость – община;
  - б) повіт – волость – селище;
  - в) губернія – волость – повіт.
3. На чолі повітів у Буковині стояли:
  - а) примари;
  - б) префекти;
  - в) старости.
4. Згідно з Ризькою угодою 1921 р. Польщі відійшли:
  - а) Буковина і Закарпаття;
  - б) Східна Галичина, Західна Волинь, Полісся, Холмщина;
  - в) Закарпаття, Західна Волинь, Полісся, частина Галичини.
5. Який державний інститут в Східній Галичині виконував функції місцевого самоврядування?
  - а) земства;
  - б) Галицький сейм;
  - в) урядові комісари.
6. ОУН із 1929 р. керував:
  - а) С. Бандера;
  - б) М. Лебедь;
  - в) Є. Коновалець.
7. У 1920 р. для Східної Галичини була запроваджена нова офіційна назва:
  - а) Південна Младопольща;
  - б) Дистрикт «Галичина»;
  - д) Східна Младопольща.
8. Комуністична партія Західної України (КПЗУ) виникла в:
  - а) 1918 р.;
  - б) 1919 р.;
  - в) 1922 р.
9. Сільроби – це:
  - а) кооперативні підприємства;
  - б) легальне прикриття комуністичної діяльності в Західній Україні;
  - в) скорочене слово від «сільський робітник», тобто селянин.
10. Ліберальні об'єднання другої половини 20-х років, яке виникло на окупованих Румунією землях України, мало назву:
  - а) «Визволення»;
  - б) Радикально-націоналістична організація;
  - в) Українська національна партія.

11. Просвітницьке товариство ім. Духновича за своєю сутністю було:
- русофільським;
  - українофільським;
  - пропольським.
12. Президент Карпатської України обирався:
- сеймом;
  - народом;
  - призначався чеським урядом.
13. Офіційна назва репресій проти українського населення, здійснюваних польським урядом у 1930-х роках:
- пацифікація;
  - «кресовий» закон;
  - полонізація.
14. У колонці праворуч знайдіть відповідність:
а) 10 серпня 1920 р.;	А) проголошення створення Підкарпатської Русі;
б) 31 липня 1924 р.	Б) затвердження «кресового» закону;
в) 8 жовтня 1938 р.	В) окупація угорськими військами Закарпаття;
г) 14 березня 1939 р.	Г) підписання Севрського мирного договору.
15. Складіть таблицю «Розподіл українських земель у першій чверті ХХ ст.», у кожній графі зазначивши відповідні букви.

1. Назва міжнародної угоди	2. Українські землі	3. Під чию владу потрапили
----------------------------	---------------------	----------------------------

1. а) Сен-Жерменський договір;		
б) Севрський мирний договір;		
в) Ризька мирна угода;		
2. а) Галичина;	д) Холмщина;	
б) Бессарабія;	е) Північна Буковина;	
в) Західна Волинь;	є) Закарпаття.	
г) Полісся;		
3. а) Польща;	б) Чехословаччина;	в) Румунія.

Варіант 2

- Проаналізуйте політичне становище українських земель у складі Польщі у 1920–1930-х рр.
- Порівняйте політику Чехословаччини та Румунії щодо вирішення українського національного питання.
- Доведіть, що на західноукраїнських землях мало місце національне гноблення.

4. Визначте причини та наслідки масового селянського руху на Західній Україні.
5. Проаналізуйте економічний розвиток західноукраїнських земель у 1920–1930-х рр.
6. Проаналізуйте причини та наслідки масової еміграції населення західноукраїнських земель у 1920–1930-х рр.
7. Проаналізуйте діяльність УНДО.
8. Розгляньте процес формування ОУН, визначте її ідеологічне підґрунтя діяльності.
9. Визначте особливості політичної боротьби в Закарпатті.
10. Розкрийте значення термінів та понять: примари, префекти, дискримінація, Східна Младопольща, «Рідна школа», пацифікація, «кресовий» закон, сільроби, УНДО, КПЗУ, ОУН, товариство ім. Духновича, інтегральний націоналізм, Карпатська Україна.

10. Перехід до суцільної колективізації був проголошений:

- а) у 1926 р.; А) на XVI з'їзді ВКП(б);
б) у 1927 р.; Б) на XV з'їзді ВКП(б);
в) у 1929 р. В) на XVII з'їзді ВКП(б).

11. Приватну торгівлю в СРСР заборонили в:

- а) 1928 р.; б) 1929 р.; в) 1930 р.

12. Складіть таблицю «Наслідки індустріалізації в УРСР», у кожній графі зазначивши відповідні букви:

Реконструйовані заводи	Новобудови
------------------------	------------

- а) «Азовсталь»;
б) Новокраматорський завод важкого машинобудування;
в) Луганський паровозобудівний завод;
г) «Запоріжсталь»;
д) Макіївський металургійний завод;
є) Алчевський металургійний завод;
ж) «Дніпроалюмінбуд».

13. Карткова система в СРСР була скасована в:

- а) 1932 р.; б) 1933 р.; в) 1934 р.

14. Нова Конституція УРСР була затверджена:

- а) у 1935 р.; А) на XIV надзвичайному з'їзді рад УРСР;
б) у 1936 р.; Б) на XVII надзвичайному з'їзді рад УРСР;
в) у 1937 р. В) на XV надзвичайному з'їзді рад УРСР;

15. Доба «великого терору» в Україні:

- а) 1936–1937 рр.; б) 1937–1938 рр.; в) 1938–1939 рр.

Варіант 2

1. Визначте причини згорання нової економічної політики.

2. Вкажіть методи індустріалізації. Проаналізуйте підсумки першої п'ятирічки.

3. Яку роль, на Вашу думку, зіграла друга п'ятирічка в індустріалізації України.

4. Проаналізуйте особливості проведення третьої п'ятирічки в Україні.

5. Проаналізуйте причини колективізації та вкажіть, якими методами вона проводилася в Україні.

6. Визначте причини голодомору 1932–1933 рр. в Україні. Порівняйте його з першим голодомором.

7. Доведіть, що основним наслідком колективізації стала деградація сільського господарства.

8. Проаналізуйте причини згорання українзації.

9. Доведіть, що наприкінці 1920-х рр. у СРСР встановився тоталітарний режим. Які наслідки це мало для України?

10. Проаналізуйте політику керівництва УСРР щодо Української православної церкви.

11. Проаналізуйте причини розгортання політичних репресій в Україні. Які гучні судові політичні процеси Вам відомі?

12. Проаналізуйте умови й результати культурного розвитку України в 1930-х рр.

13. Розкрийте значення термінів і понять: авторитаризм, тоталітаризм, політичні репресії, форсована індустріалізація, колективізація, «ліквідація куркульства як класу», суботники, стаханівський рух, соціалістичні змагання, карткова система, «Шахтинська справа», націонал-ухильництво, «Закон про п'ять колосків», МТС, «Розстріляне відродження», хлібозаготівля, культурна революція.

15 УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939–1945 рр.)

Варіант 1

1. Пакт Молотова-Ріббентропа був підписаний:
  - а) 30 вересня 1938 р.;
  - б) 23 червня 1939 р.;
  - в) 23 серпня 1939 р.;
  - г) 1 вересня 1940 р.
  - А) у Берліні;
  - Б) у Москві;
  - В) у Мюнхені;
  - Г) у Ленінграді.
2. Виберіть назви річок, по лінії яких проходило розмежування сфер інтересів Німеччини та СРСР:
  - а) Вісла;
  - б) Нарев;
  - в) Одер;
  - г) Неман;
  - д) Сян.
3. Незаконне застосування збройних сил однією державою проти іншої з порушенням її територіальної цілісності називається:
  - а) експансія;
  - б) окупація;
  - в) агресія.
4. Друга світова війна почалася нападом:
  - а) Німеччини на Францію;
  - б) Німеччини на СРСР;
  - в) СРСР на Німеччину;
  - г) Німеччини на Польщу.
5. Території, що увійшли до складу СРСР за період з вересня 1939 р. до червня 1941 р.:
  - а) Західна Білорусія;
  - б) Фінляндія;
  - в) Естонія;
  - г) Бессарабія.
6. Теорія швидкоплинної війни зі здобуттям перемоги в найкоротший термін:
  - а) «дранг нах остен»;
  - б) блицкриг;
  - в) план «Барбаросса».
7. Героїчна оборона Севастополя тривала:
  - а) 72 дні;
  - б) 73 дні;
  - в) 250 днів.
8. Території, що увійшли до складу Трансністрії:
  - а) Волинь;
  - б) Одеська область;
  - в) південь Вінницької області;
  - г) частина Запорізької області.
9. Виберіть землі, що знаходилися під прямим військовим контролем німців:
  - а) Східна Галичина;
  - б) Харківська область;
  - в) Сумська область;
  - г) південь Запорізької області;
  - д) Донбас.

10. Політика фашистських окупантів базувалася на плані:
а) «Ост»; б) «Барбаросса»; в) «Вайс».

11. Визначте, які дві події збіглися в часі:
а) Акт проголошення відновлення Української держави;
б) створення Українського штабу партизанського руху;
в) створення Державного Комітету Оборони;
г) захоплення німцями м. Одеси.

12. УПА в 1942 р. очолював:
а) Я. Стецько; в) С. Бандера;
б) Р. Шухевич; г) Т. Бульба (Боровець).

13. Карпатський рейд очолив:
а) Т. Строкач; б) С. Ковпак; в) О. Федоров.

14. Складіть таблицю «Організація українських націоналістів», у кожній графі зазначивши відповідні букви:

Помірковані члени ОУН	Радикальні члени ОУН
-----------------------	----------------------

а) С. Бандера; в) А. Мельник;
б) Я. Стецько; г) Барановський.

15. Розставте події в хронологічному порядку:
а) напад фашистської Німеччини на СРСР;
б) початок другої світової війни;
в) визволення Харкова;
г) початок Корсунь-Шевченківської операції.

Варіант 2

1. Кордон між СРСР та Німеччиною після підписання радянсько-німецького договору «Про дружбу і кордон» пройшов по лінії:

а) Керзона; б) Маршалла; в) Маннергейма.

2. Народні збори Західної України прийняли такі рішення:

а) вийти зі складу СРСР;
б) проголосили радянську владу в Західній Україні;
в) попросили СРСР возз'єднати Західну Україну з УРСР;
г) проголосили курс на колективізацію сільського господарства.

3. Політика СРСР на Західній Україні в 1939 р. отримала назву:

а) індустріалізація; б) українізація; в) радянізація.

4. Виберіть із перерахованих прізвища тих, хто брав участь у військовій кампанії 17–22 вересня 1939 р.:

а) С. Тимошенко; в) К. Ворошилов;
б) Г. Жуков; г) М. Ватутін.

5. План нападу Німеччини на СРСР мав кодову назву:
 а) «дранг нах остен»;
 б) бліцкриг;
 в) план «Барбаросса».
6. Території, що увійшли до складу рейхскомісаріату «Україна»:
 а) Полісся; в) Харківська область;
 б) Правобережжя; г) Сумська область.
7. Усі підприємства Донбасу були об'єднані в товариство:
 а) «Схід»; б) «Донбас»; в) «Донбассталь».
8. Німецький термін для позначення осіб, які були вивезені гітлерівцями зі східних окупованих територій під час Другої світової війни на примусові роботи до Німеччини:
 а) остарбайтер; б) арбайтер; в) вестарбайтер.
9. Назва основної форми радянського партизанського руху в роки Великої Вітчизняної війни:
 а) «рейкова війна»; б) «мала війна»; в) «концерт».
10. Операція з визволення Києва отримала назву:
 а) «Зірка»;
 б) битва за Дніпро;
 в) форсування Дніпра.
11. Загальний наступ на Правобережжя з метою його визволення здійснювали:
 а) Білоруський фронт;
 б) чотири Українські фронти;
 в) правильні обидва варіанти.
12. Складіть таблицю «Рух Опору в Україні в 1941–1945 рр.», у кожній графі зазначивши відповідні букви:

Радянський рух Опору	Націоналістичний рух Опору
----------------------	----------------------------

а) Т. Строкач;	д) С. Бандера;
б) Я. Стецько;	е) О. Сабуров;
в) А. Мельник;	є) М. Наумов;
г) С. Ковпак;	ж) Р. Шухевич.

13. Повернення на батьківщину військовополонених, біженців:
 а) еміграція; б) репатріація; в) імміграція.
14. Розставте події в хронологічному порядку:
 а) початок II світової війни;
 б) створення Українського штабу партизанського руху;
 в) початок Барвінково-Лозовської операції;
 г) радянсько-німецький договір про дружбу та кордон.

15. Остаточне визволення України закінчилося після проведення:

- а) Львівсько-Сандомирської операції;
- б) Яссько-Кишинівської операції;
- в) Карпатсько-Ужгородської операції.

Варіант 3

1. Складіть таблицю «Розподіл сфер впливу між СРСР та Німеччиною», у кожній графі зазначивши відповідні букви:

Сфера впливу СРСР	Сфера впливу Німеччини
-------------------	------------------------

- а) Східна Пруссія;
- б) Західна Польща;
- в) Східна Польща;
- г) Бессарабія;
- д) Естонія;
- е) Буковина;
- є) Литва;
- ж) Фінляндія;
- з) Латвія.

2. Вставте пропущені слова:

«За планом «_____», на Україну вдерлися 57 дивізій і 13 корпусів групи армій «_____» (головнокомандувач _____), їм протистояли 80 дивізій _____ та _____ військових округів, перетворених на початку війни у _____ та _____ фронти (головнокомандувачі _____ та _____)».

3. Оборона Києва тривала:

- а) 72 дні;
- б) 73 дні;
- в) 250 днів.

4. Виберіть землі, які увійшли до Польського генерал-губернаторства:

- а) Дрогобицька область;
- б) Одеська область;
- в) Чернівецька область;
- г) Закарпаття;
- д) Тернопільська область;
- е) Чернігівська область;
- є) Київська область

5. Український штаб партизанського руху очолив:

- а) Т. Строкач;
- б) С. Ковпак;
- в) О. Федоров.
- А) у червні 1942 р.;
- Б) у липні 1942 р.;
- В) у серпні 1942 р.

6. У колонці праворуч знайдіть відповідність:

- а) 11 липня – 26 вересня 1941 р.;
- б) 5 серпня – 16 жовтня 1941 р.
- в) 30 жовтня – 4 липня 1942 р.
- г) 29 вересня – 4 листопада 1941 .
- А) оборонні бої за Донбас;
- Б) оборона Севастополя;
- В) оборона Києва;
- Г) оборона Одеси.

7. Останнє місто, яке залишили радянські війська у липні 1942 р.:

- а) Свердловськ;
- б) Луганськ;
- в) Харків;
- г) Маріуполь.

8. Наступальна операція радянських військ, проведена з метою виходу в тил донбасько-таганрозького формування фашистських військ та його оточення біля узбережжя Азовського моря:

- а) Одеська операція; А) 18–31 січня 1942 р.;
- б) Барвенківо-Лозовська операція; Б) 13 серпня – 22 вересня 1943 р.;
- в) Донбаська операція. В) 26 березня – 14 квітня 1944 р.

9. 18 грудня 1942 р. було звільнено перший населений пункт України:

- а) Луганськ; в) Півнівку;
- б) Слов'янськ; г) Мілове.

10. Кодова назва операції з визволення Харкова:

- а) «Зірка»;
- б) Харківська;
- в) Барвінково-Лозовська.

11. Військова операція радянських військ, яка створила передумови для звільнення Правобережжя:

- а) Корсунь-Шевченківська;
- б) форсування Дніпра;
- в) Нікопольсько-Криворізька.

12. Завершенням корінного перелому в ході Великої Вітчизняної війни була:

- а) Сталінградська битва;
- б) Курська дуга;
- в) битва за Дніпро.

13. Визволення України завершилося:

- а) 6 листопада 1943 р.; в) 9 травня 1945 р.;
- б) 28 жовтня 1944 р.; г) 2 вересня 1945 р.

14. Вид міжнародно-правової відповідальності, який полягає у відшкодуванні переможеною державою шкоди, заподіяної державі, що зазнала нападу:

- а) контрибуція; б) репарація; в) окупація.

15. Розставте події в хронологічному порядку:

- а) визволення Одеси;
- б) визволення Сталіно (Донецька);
- в) визволення Харкова;
- г) визволення Києва.

Варіант 4

1. Проаналізуйте зміст і наслідки німецько-радянських договорів 1939 р. для українських земель.
2. Проаналізуйте негативні та позитивні наслідки економічних та соціальних перетворень у Західній Україні після включення цих земель до складу СРСР.
3. Які стратегічні плани щодо України знайшли своє відображення в плані «Барбаросса»?
4. Назвіть найважливіші оборонні бої Червоної Армії в 1941 р. Поясніть причини невдач радянських військ на початку війни.
5. Проаналізуйте німецький окупаційний режим, що встановився в Україні на початку 1942 р.
6. Виділіть течії в українському русі Опору в період Великої Вітчизняної війни та порівняйте форми і методи боротьби учасників руху Опору в Україні.
7. Назвіть операції з визволення України, які відбулися протягом 1942–1943 рр. Охарактеризуйте роль партизанів у здійсненні загальновійськових операцій.
8. Простежте процес виникнення й еволюції ОУН-УПА.
9. Визначте підсумки та наслідки II світової війни для України.
10. Розкрийте значення термінів і понять: план «Барбаросса», окупаційний режим, новий порядок, план «Ост», колабораціонізм, остарбайтери, рух Опору, мобілізація, евакуація, корінний перелом.

16 УКРАЇНА В ПЕРШОМУ ПОВОЄННОМУ ДЕСЯТИРІЧЧІ. ХРУЩОВСЬКА ВІДЛИГА ТА ЇЇ ХАРАКТЕР В УКРАЇНІ

Варіант 1

1. Україна стала членом ООН:
  - а) у червні 1945 р.;
  - б) у червні 1946 р.;
  - в) у червні 1947 р.
2. Розмежування кордону між Польщею та СРСР проходило по лінії:
  - а) Керзона;
  - б) Маршалла;
  - в) Маннергейма.
3. Операція «Вісла» – це:
  - а) насильницьке виселення українських і змішаних українсько-польських сімей із Надсяння, Лемківщини, Холмщини, Підляшшя і поселення їх в західних районах Польщі;
  - б) політичні репресії українсько-польського населення Надсяння, Лемківщини, Холмщини, Підляшшя та депортація його до Сибіру;
  - в) насильницьке виселення українських і змішаних українсько-польських сімей із Надсяння, Лемківщини, Холмщини, Підляшшя і поселення їх у східних районах СРСР.
4. Скасування Брестської унії та підпорядкування греко-католицької церкви Російській православній церкві відбулося:
  - а) 8–10 березня 1946 р.;
  - б) 8–10 березня 1947 р.;
  - в) 8–10 березня 1948 р.
  - А) на Соборі в Москві;
  - Б) на Соборі в Києві;
  - В) на Соборі у Львові.
5. Устав ООН УРСР підписала на конференції у:
  - а) Ялті;
  - б) Сан-Франциско;
  - в) Парижі;
  - г) Тегерані.
6. Закон про п'ятирічний план відбудови та розвитку народного господарства СРСР був прийнятий:
  - а) у 1944 р.;
  - б) у 1945 р.;
  - в) у 1946 р.
7. Третій голодомор в Україні відбувся в:
  - а) 1945–1946 рр.;
  - б) 1946–1947 рр.;
  - в) 1947–1948 рр.
8. Згуртовані та озброєні дрібні загони УПА в лісових масивах:
  - а) похідні групи;
  - б) підпільні боївки;
  - в) підпільні краївки.
9. Карткова система в СРСР була скасована в:
  - а) 1946 р.;
  - б) 1947 р.;
  - в) 1948 р.
10. Суцільна колективізація на Буковині та Закарпатті була проведена в:
  - а) 1948 р.;
  - б) 1949 р.;
  - в) 1950 р.

рені:

- а) раднаргоспи;   б) міністерства;   в) главки.

7. Політику злиття націй та русифікації проголосив:

- а) XX з'їзд КПРС;   А) лютий 1956 р.;
б) XXII з'їзд КПРС.   Б) жовтень 1961 р.;
б) пленум ЦК КПРС;   Б) жовтень 1964 р.

8. Вставте пропущені слова:

«Боротьба за незалежність України стала основною метою кількох _____ об'єднань, що виникли на початку _____ р., – _____, _____, _____. У цей період у _____ русі активну участь беруть _____, _____, _____ та інші».

9. У 1963 р. першим секретарем ЦК КПУ став:

- а) П. Шелест;   б) В. Щербицький;   в) Л. Брежнев.

10. Своєрідним осередком духовного життя в Києві на початку 60-х років минулого століття став клуб творчої молоді:

- а) «Супутник»;   б) «Пролісок»;   в) «Прапор».

11. Автором поеми «Сонячний інтеграл» є:

- а) Л. Костенко;   б) І. Драч;   в) І. Дзюба.

12. Автором книги «Інтернаціоналізм або русифікація» є:

- а) Л. Костенко;   б) І. Драч;   в) І. Дзюба.

13. Складіть таблицю «Розвиток культури в УРСР наприкінці 50-х – на початку 60-х рр. XX ст.», у кожній графі зазначивши відповідні букви:

Наука	Живопис	Музика	Література
-------	---------	--------	------------

- а) Б. Патон;   е) Т. Яблонська;
б) М. Дерегус;   є) В. Загоруев;
в) С. Людкевич;   ж) Ю. Кондратюк;
г) В. Симоненко;   з) М. Кравчук.
д) З. Тулуб;

14. У колонці праворуч знайдіть відповідність:

- а) З. Тулуб;   А) повість «Третя рота»;
б) В. Симоненко;   Б) роман «Вир»;
в) В. Сосюра;   В) роман «Людолови»;
г) Г. Тютюнник.   Г) збірка віршів «Тиша й грім».

15. Академію наук УРСР у 1962 р. очолив:

- а) Є. Патон;   б) О. Богомолець;   в) О. Палладін.

Варіант 3

1. Визначте напрями зовнішньополітичної діяльності УРСР у повоєнний час.
2. Проаналізуйте післявоєнну відбудову промислового потенціалу УРСР.
3. Виділіть причини голодомору 1946–1947 рр. в УРСР.
4. Проаналізуйте політику радянзації західноукраїнських земель у повоєнний час.
5. Визначте зміст хрущовської «відлиги». Доведіть, що у цей час розпочалася лібералізація політичного режиму.
6. Доведіть, що національно-культурне відродження у 1960-х рр. мало суперечливий характер.
7. Проаналізуйте заходи центру щодо удосконалення управління і модернізації промисловості. Визначте наслідки цих реформ для України.
8. Визначте причини формування дисидентського руху. Розкажіть про рух дисидентів в Україні.
9. Визначте роль «шістдесятників» у національно-культурному житті України.
10. Розкрийте значення термінів і понять: «відлига», дисидентство, «шістдесятники», операція «Вісла», державний антисемітизм, лібералізація, реабілітація, модернізація, раднаргоспи, космополіти, волюнтаризм.

**17 УКРАЇНА В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ 1960-х – НАПРИКІНЦІ
1980-х рр. ПОГЛИБЛЕННЯ КРИЗИ ТОТАЛІТАРИЗМУ В СРСР.
УКРАЇНА НА ШЛЯХУ ДО НЕЗАЛЕЖНОСТІ**

Варіант 1

1. Усунення першого секретаря ЦК КПРС М. Хрущова відбулося:
а) у жовтні 1963 р.;   А) на пленумі ЦК КПРС;
б) у жовтні 1964 р.;   Б) на політбюро ЦК КПРС;
в) у жовтні 1965 р.   В) на ХХІІ з'їзді КПРС.
2. Заснування Світового конгресу вільних українців (СКВУ) відбулося:
а) у 1965 р.;   А) у Нью-Йорку;
б) у 1966 р.;   Б) у Мюнхені;
в) у 1967 р.   В) у Сан-Франциско.
3. Створення Української Гельсінської спілки відбулося:
а) у 1975 р.;   А) у Києві;
б) у 1976 р.;   Б) у Гельсінках;
в) у 1977 р.   В) у Львові.
4. Верховна Рада УРСР схвалила нову Конституцію в:
а) 1976 р.;   б) 1977 р.;   в) 1978 р.
5. Ліквідація раднаргоспів та перехід до галузевого принципу управління економікою відбувся в:
а) 1964 р.;   б) 1967 р.;   в) 1969 р.
6. У народній освіті УРСР протягом 1970–1980-х рр. відбувалася:
а) українізація;   б) русифікація;   в) асиміляція.
7. Складіть таблицю «Розвиток культури УРСР у другій половині 1960-х – на початку 1980-х рр.», у кожній графі зазначивши відповідні букви:

Театр	Живопис	Музика	Література
-------	---------	--------	------------

а) М. Стельмах;		е) В. Івасюк;	
б) С. Сміян;		є) Л. Дичко;	
в) Ю. Мушкетик;		ж) І. Гончар;	
г) М. Шейко;		з) А. Горська;	
д) А. Малишко;		и) Л. Семикіна.	

8. Морально-політична опозиція до існуючого державного (політичного) ладу, панівних у суспільстві ідей та цінностей:
а) дисидентство;
б) політична опозиція;
в) політична еміграція.

4. На основі Української Гельсінської спілки відбулося оформлення:
- а) Демократичної партії України;
  - б) Української республіканської партії;
  - в) Української соціал-демократичної партії.
5. Верховна Рада УРСР прийняла Декларацію про державний суверенітет України:
- а) 16 липня 1990 р.;
  - б) 24 серпня 1991 р.;
  - в) 1 грудня 1991 р.
6. Прокомуністична більшість у Верховній Раді УРСР:
- а) група 239;
  - б) демократична платформа в КПРС;
  - в) група С. Гуренка.
7. Закон про заснування поста Президента УРСР був прийнятий Верховною Радою УРСР:
- а) 5 липня;
  - б) 16 липня;
  - в) 1 грудня.
  - А) 1989 р.;
  - Б) 1990 р.;
  - В) 1991 р.
8. Закон про економічну самостійність України був схвалений:
- а) у серпні 1989 р.;
  - б) у серпні 1990 р.;
  - в) у червні 1991 р.
  - А) Верховною Радою СРСР;
  - Б) Верховною Радою УРСР;
  - В) на Всеукраїнському референдумі.
9. Спроба державного перевороту в СРСР відбулася:
- а) 16 липня 1990 р.;
  - б) 19 серпня 1991 р.;
  - в) 24 серпня 1991 р.
10. Який документ ухвалила Верховна Рада УРСР 24 серпня 1991 р.?
- а) Декларацію про державний суверенітет України;
  - б) Акт про державну незалежність України;
  - в) Указ про Всеукраїнський референдум?
11. Яка подія сталася 1 грудня 1991 р.?
- а) вибори Президента;
  - б) вибори до Верховної Ради УРСР;
  - в) факт розпаду СРСР.
12. Першим Президентом незалежної України був обраний:
- а) Л. Кравчук;
  - б) Л. Кучма;
  - в) І. Плющ
  - А) 24 серпня 1991 р.;
  - Б) 1 грудня 1991 р.;
  - В) 6 грудня 1991 р.
13. Факт розпаду СРСР був зафіксований на зустрічах:
- а) у Біловезькій пущі;
  - б) в Алма-Аті;
  - в) у Москві
  - А) 7–8 грудня 1991 р.;
  - Б) 21 грудня 1991 р.;
  - В) 30 грудня 1991 р.

14. Розставте події в хронологічному порядку:

- а) прийняття Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України;
- б) прийняття Верховною Радою УРСР закону «Про мови в Україні»;
- в) перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР;
- г) прийняття Верховною Радою УРСР Закону про заснування посту Президента УРСР;
- д) відставка В. Щербицького з посту першого секретаря ЦК КПУ;
- е) установчий з'їзд Народного Руху.

15. У колонці праворуч знайдіть відповідність:

а) С. Гуренко;	А) голова Народного Руху;
б) Л. Кравчук;	Б) прем'єр-міністр;
в) В. Масол;	В) перший секретар ЦК КПУ;
г) І. Драч.	Г) Голова Верховної Ради УРСР.

Варіант 3

1. Визначте чинники та складові політики перебудови.
2. Розкрийте сутність економічної політики уряду СРСР та її наслідки для України.
3. Доведіть, що наприкінці 1980-х рр. в Україні відбувалось національне пробудження.
4. Визначте причини і наслідки активізації робітничого руху в Україні.
5. Яка політична система оформлювалася в УРСР наприкінці 1980-х – на початку 1990-х рр.? Свою думку обґрунтуйте.
6. Розкажіть про діяльність опозиції у Верховній Раді УРСР.
7. Визначте наслідки серпневого перевороту 1991 р. для України.
8. Розкрийте зміст Акту про незалежність України.
9. Виділіть політичні та соціально-економічні передумови національно-державного відродження України.
10. Розкрийте значення термінів і понять: «перебудова», прискорення, гласність, суверенітет, путч, денонсація, національна самосвідомість, «парад суверенітетів», референдум, багатопартійність, плюралізм.

18 НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНЕ БУДІВНИЦТВО В НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ (1991–2008 рр.)

Варіант 1

1. Закон «Про державний кордон України» був прийнятий Верховною Радою:

а) 1991 р.;	А) 24 серпня;
б) 1993 р.;	Б) 4 листопада;
в) 1995 р.	В) 8 грудня.

2. «Воєнна доктрина України» була прийнята Верховною Радою в:

а) жовтні 1993 р.;	б) серпні 1994 р.;	в) грудні 1995 р.

3. Першим міністром оборони незалежної України став:

а) В. Горбулін;	в) Є. Марчук;
б) О. Кузьмук;	г) К. Морозов.

4. Першим міністром зовнішніх справ незалежної України став:

а) В. Горбулін;	б) О. Кузьмук;	в) Є. Марчук.

5. У колонці праворуч знайдіть відповідність:

а) листопад – жовтень 1992 р.	А) уряд Є. Марчука;
б) жовтень 1992 р. – вересень 1993 р.	Б) уряд В. Фокіна;
в) березень 1995 р. – травень 1996 р.	В) уряд Л. Кучми;
г) травень 1996 р. – липень 1997 р.	Г) уряд П. Лазаренка.

6. Рада національної безпеки і оборони (РНБО) при Президентові України була створена в:

а) 1991 р.;	б) 1992 р.;	в) 1993 р.

7. Україна бере участь у миротворчих операціях під егідою ООН із:

а) 1991 р.;	б) 1992 р.;	в) 1993 р.

8. Угода про партнерство та співробітництво України з Європейським Союзом (ЄС) була укладена в:

а) 1992 р.;	б) 1993 р.;	в) 1994 р.

9. Хартію про особливе партнерство між Україною і НАТО було підписано в:

а) 1995 р.;	б) 1996 р.;	в) 1997 р.

10. Україна стала країною-учасницею Організації чорноморського економічного співробітництва в:

а) 1996 р.;	б) 1997 р.;	в) 1998 р.

11. Український контингент залучився до миротворчої операції в Іраку в:

а) 2001 р.;	б) 2002 р.;	в) 2003 р.

12. У колонці праворуч знайдіть відповідність:

а) 1994–1998 рр.	А) Голова Верховної Ради В. Литвин;
б) 1998–2002 рр.	Б) Голова Верховної Ради О. Мороз;
в) 2002–2006 рр.	В) Голова Верховної Ради О. Ткаченко.

13. Згідно із законом України «Про вибори народних депутатів України» за станом на 20 вересня 2005 р. вибори до Верховної Ради України здійснюються на засадах:

- а) пропорційної системи;
- б) мажоритарної системи;
- в) змішаної (пропорційно-мажоритарної) системи.

14. До складу так званої Антикризової коаліції, створеної у Верховній Раді після парламентських виборів 2006 р., увійшли:

- а) БЮТ, Наша Україна – Народна Самооборона, СПУ;
- б) Партія регіонів, СПУ, КПУ;
- в) СПУ, КПУ, Блок Литвина.

15. Визначте, які із зазначених партій та блоків не змогли подолати 3%-ий бар'єр і потрапити до Верховної Ради після позачергових парламентських виборів 2007 р.:

а) КПУ;	д) БЮТ;
б) СПУ;	е) НСНУ-НС;
в) Блок Н. Вітренко;	є) Партія регіонів.
г) Блок НЕ ТАК;	

Варіант 2

1. Конституція незалежної України прийнята:

- а) на Всеукраїнському референдумі;
- б) Верховною Радою України;
- в) сумісно Верховною Радою України та Президентом України.

2. При прийнятті Конституції керувалися:

- а) Конституційним договором;
- б) Актом проголошення незалежності України;
- в) Декларацією про державний суверенітет.

3. У відповідності до Конституції носієм суверенітету і єдиним джерелом влади є:

а) народ;	б) Верховна Рада;	в) Президент.

4. У відповідності до Конституції Україна визначається як держава:

- а) унітарна;
- б) федеративна, на основі часткової самостійності областей;
- в) конфедеративна, на основі договору між Україною та Автономною Республікою Крим.

5. Державною мовою України згідно з Конституцією є:
- а) українська мова;
  - б) українська та російська мови;
  - в) українська мова, а в місцях компактного проживання національних меншин – мова цих меншин.
6. Політичні партії та організації згідно з Конституцією України:
- а) не можуть мати воєнізованих формувань;
  - б) можуть мати воєнізовані формування як складову частину силових структур;
  - в) можуть мати воєнізовані формування за узгодженням з органами державної влади.
7. Єдиним органом законодавчої влади в Україні згідно з Конституцією є:
- а) Конституційний Суд;
  - б) Верховна Рада;
  - в) Кабінет Міністрів.
8. Право законодавчої ініціативи у Верховній Раді належить:
- а) Президентові України, Кабінету Міністрів, народним депутатам;
  - б) Президентові України, народним депутатам;
  - в) народним депутатам.
9. Президент України згідно з Конституцією обирається терміном на:
- а) чотири роки;
  - б) п'ять років;
  - в) сім років.
10. Конституційний склад Верховної Ради України:
- а) 450 депутатів;
  - б) 350 депутатів;
  - в) 400 депутатів.
11. Кабінет Міністрів є:
- а) виконавчим органом Верховної Ради;
  - б) вищим органом у системі органів виконавчої влади;
  - в) координаційним органом у діяльності міністерств, що має колегіально-дорадчий характер.
12. Кабінет Міністрів відповідальний перед:
- а) Верховною Радою;
  - б) Президентом;
  - в) прем'єр-міністром.
13. Голови місцевих адміністрацій призначаються:
- а) прем'єр-міністром за поданням Президента;
  - б) Кабінетом Міністрів за поданням Президента;
  - в) Президентом за поданням Кабінету Міністрів.
14. Правосуддя в Україні згідно з Конституцією здійснюється:
- а) виключно судами;
  - б) судами, прокуратурою та слідчими органами;
  - в) судами та Верховною Радою.

15. Судочинство в Україні згідно з Конституцією здійснюється:

- а) Конституційним Судом України;
- б) судами загальної юрисдикції;
- в) прокуратурою.

Варіант 3

1. Проаналізуйте становлення владних структур в незалежній Україні.
2. Визначте негативні тенденції на початковому етапі державотворення (1991 р. – перша половина 1994 р.).
3. Порівняйте президентську виборчу кампанію 1999 р. та 2004 р.
4. Визначте, яка політична система сформувалася в незалежній Україні. Які її характерні риси?
5. Розкажіть про участь України в миротворчих процесах ООН.
6. Визначте основні положення політичної реформи 2004 р.
7. Визначте основні положення концепції зовнішньої політики України на сучасному етапі.
8. Порівняйте вибори народних депутатів України до Верховної Ради у 2002 р. та 2006 р.
9. Проаналізуйте проблеми соціально-економічного розвитку України на сучасному етапі.
10. Розкрийте значення термінів і понять: правова держава, приватизація, прагматизм, конверсія, конституційний процес, реструктуризація, «перехідна економіка», «партія влади», консенсус, мажоритарна виборча система, пропорційна виборча система, парламентська криза, політична реформа, імперативний мандат.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1 Алексєєв С. В. Історія України : короткий курс лекцій (для студентів вузів усіх спеціальностей та всіх форм навчання) / С. В. Алексєєв, О. А. Довбня, Є. П. Ляшенко. – Краматорськ : ДДМА, 2007. – 228 с. – ISBN 978-966-379-167-8.

2 Бойко О. Д. Історія України : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Видання 3-тє виправлене, доповнене. – К. : Академвидав, 2006. – 688 с. – ISBN 966-8226-28-3.

3 Воронянський О. В. Історія України : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Х. : Парус, 2005. – 544 с. – ISBN 5-7763-0869-0.

4 Довбня О. А. Короткий термінологічний і понятійний довідник з курсу «Історія України» / Довбня О. А., Ляшенко Є. П. – Краматорськ : ДДМА, 2007. – 64 с. – ISBN 978-966-379-168-5.

5 Закон України «Про вибори народних депутатів України». За станом на 20 вересня 2005 року. – К. : Вістка, 2005. – 224 с. – ISBN 966-8875-12-5.

6 Історія України / В. Ф. Верстюк [та ін.] ; під ред. В. А. Смолія. – К. : Альтернативи, 1997. – 416 с. – ISBN 5-86248-127-3.

7 Історія України : довідник школяра і студента. – Донецьк : БАО, 2004. – 624 с. – ISBN 966-548-829-5.

8 Історія України : Навчальний посібник / М. О. Скрипник [та ін.] ; за ред. М. О. Скрипника. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 367 с. – ISBN 966-8253-71-X.

9 Історія України : Навчально-методичний посібник для семінарських занять / За ред. В. М. Литвина. – К. : Знання, 2006. – 607 с. – ISBN 966-346-236-1.

10 Історія України : посібник / Г. Д. Темко [та ін.] ; за ред. Г. Д. Темка, Л. С. Тупчієнка. – К. : Академія, 2002. – 480 с. – ISBN 966-580-126-0.

11 Історія України та її державності : навчальний посібник / І. С. Дещинський [та ін.] ; за ред. Л. Є. Дещинського. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Львів : Бескид Біт, 2005. – 367 с. – ISBN 966-8450-16-7.

12 Кормич Л. І. Історія України від найдавніших часів і до 2000 року : навчальний посібник / Кормич Л. І. – Х. : Одиссей, 2000. – 480 с. – ISBN 966-633-010-5.

13 Литвин В. М. Історія України : навч. посібник / В. М. Литвин, В. М. Мордвінцев, А. Г. Слюсаренко. – К. : Знання-Прес, 2002. – 669 с. – ISBN 966-7767-72-8.

14 Малий словник історії України / В. Смолій [та ін.]. – К. : Либідь, 1997. – 464 с. – ISBN 5-325-00781-5.

15 Мицик Ю. А. Історія України : навчальний посібник / Ю. А. Мицик, О. Г. Бажан, В. С. Власов. – К. : Києво-Могилянська академія, 2005. – 576 с. – ISBN 966-518-332-X.

Навчальне видання

ДОВБНЯ Ольга Анатоліївна

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

ЗБІРНИК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Редактор   О. М. Болкова

Комп'ютерна верстка   О. П. Ордіна

352/2008. Підп. до друку   Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Ум. друк. арк. 5,35. Обл.-вид. арк. 3,17.
Тираж   прим. Зам. №

Видавець і виготовлювач
«Донбаська державна машинобудівна академія»
84313, м. Краматорськ, вул. Шкадінова, 72.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру
серія ДК №1633 від 24.12.2003 р.